

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL "Nas tisk" / Direktor: Rudi Janžura / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska tiskarna "Slov. poročevalca" / Uredišče: Ljubljana, Tomšičeva ulica 3, telefon 22-322 do 22-326 / Uprava: Ljubljana, Čopova ulica 50-III, telefon 22-575 in 22-621 / Oglasi oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 681-11-163 / Mesečna naročnina 200 din

PRIED PRAZNIKOMI PRIMORSKE

Borci, ki so sodelovali v pohodu v Slovensko Benečijo

Okroglica se odeva v praznično obleko

Sredji koruznih polj in travnikov je vse doslej mirno ždelo mala vas Okroglica. Danes pa tu ni sledu o tišini, saj se Okroglica naglo spreminja v malo mesto lesenih barak, številnih paviljonov in zabavišč srednjega okolja. Dela hitro napredujejo. Petnajst paviljonov so v glavnem že postavili, vseh pa jih bo okrog 120. Tu bodo našli udeleženci vse, kar si bodo pozeleli. Poleg tega bodo postavljene še postaje za prvo pomoč, telefonske centrale itd. Tudi vodovod ne bo manjkala. Položili so že nad 1000 m cevi. Na vsem prostornem gradbišču pa bo montiranih 200 vodovodnih pip. S tem bo preskrbljeno tudi za pitno vodo.

posebno pot za kolesarje iz Po-sočja, Brd in Gorice. Druga kolesarska pot bo šla pod Sem-pasom za tiste, ki se bodo pripeljali iz Vipavske smeri, tretja pa bo peljala iz Vogerskega. Pričakujejo, da bo samo kolesarjev prišlo na Okroglico nad 20.000. Zanje bo pripravljen poseben senčnat prostor za parkiranje koles, a tudi delavnice za popravila ne bodo manjkale. Prav tako bodo postavili delavnice za avtomobile v avtoparku pri Ajševcih.

Ljubljana pred proslavo
Na terenu Ajdovščina v Ljubljani se vršijo zadnje priprave za čim večjo udeležbo na proslavi na Okroglici. Dne 19. t. m. je terenski odbor SZDL priredil predavanje o borbi primorskega ljudstva za svobodo. Predaval je tov. France Bevk, ki je orisal bog primorskega ljudstva pred prvo svetovno vojno in med NOB.

Ves prostor bodo prepletale lepo urejene steze, poti za kolesarje in ceste, ki so urejene po načrtu. Tako se bo od glavne ceste na Ajševcih, kjer se bo ustavil vsaj avtomobilski promet iz vzhodne in severozahodne Slovenije odcepila na prireditveni prostor: lepa, 2 km dolga pešpot. Ob Lijaku grade

J. P.
V Celju in okolici že nad 4000 prijav
Po podatkih okrajnega štaba v Celju za udeležbo članov delovnih kolektivov iz Celja in okolice na proslavi na Okroglici je razvidno, da je v zadnjih dveh dneh število prijaviteljev naraslo od 2.900 na več kakor 4.000. Glede na to, da nekateri sektorji še niso poslali končnih prijav, je računati, da se bo iz Celja in okolice udeležilo proslave na Okroglici nad 5.000 ljudi.

Tudi na Tolminkem napovedujejo tekmovanje
Okrajni odbor SZDL v Tolmini je na svojih drugih seji sprejel sklep za razpis tekmovanja med vsemimi osnovnimi organizacijami in občinskimi odbori SZDL v okraju, da bi se tako čim boljše pripravili na proslavo na Okroglici.

Osnovanje stalnega sekretariata balkanskega sporazuma
Beograd, 21. avgusta. Jugopres je zvedel, da je jugoslovanski državni sekretariat za zunanje zadeve poslal te dni grški in turški vladi jugoslovanski projekt sporazuma, ki podrobneje določa funkcije in način dela stalnega sekretariata balkanskega sporazuma. Pričakujejo, da se bodo vse tri vlade, ko bodo proučile projekt, sporazumele v tem vprašanju, da bi stalni sekretariat začel čimprej funkcionirati.

Upravičeno pričakovanje: v dveh letih bomo izravnali našo plačilno bilanco s tujino
Samo zaradi sušnih padca cen na svetovnem trgu smo v letu 1952-53 izgubili 51,6 milijarde dinarjev — 25-odstotno povečanje izvoza industrijskih izdelkov — Nove tovarne nam bodo dale v naslednjih treh letih 79 dodatnih milijard din za izravnano plačilne bilance s tujino

Tudi na Tolminkem napovedujejo tekmovanje
Okrajni odbor SZDL v Tolmini je na svojih drugih seji sprejel sklep za razpis tekmovanja med vsemimi osnovnimi organizacijami in občinskimi odbori SZDL v okraju, da bi se tako čim boljše pripravili na proslavo na Okroglici.

Podpisan je trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Abesinijo
Beograd, 21. avg. Danes je bil v Beogradu podpisan sporazum o trgovinskem in gospodarskem sodelovanju med Jugoslavijo in Abesinijo. Za Abesinijo je sporazum podpisal g. Jilma Deresa, vodja abesinske "misije dobre volje", za Jugoslavijo pa član Zveznega izvršnega sveta Franc Leskošek.

O poslabašanju naše plačilne bilance s tujino v zvezi z lansko sušo smo doslej že nekajkrat pisali. Kljub temu ne bo odveč, če na kratko povzamemo, kar vsebuje o tem poročilo odbora za gospodarstvo zveznega izvršnega sveta o razvoju gospodarstva v I. polletju 1953.

Našo plačilno bilanco s tujino tudi padec cen na svetovnem trgu in to v dvojnem oziru: cene blaga, ki ga izvažamo, so padle v letošnjih prvih pet mesecih, če jih primerjamo z istim razdobjem lani, pri kmetijskih pridelkih za 14% in pri industrijskih izdelkih za 22%. S tem smo izgubili 11 milijard din. Mnogo manjši pa je bil padec cen pri sirovinah in predmetih široke potrošnje, ki smo jih uvozili: tu smo »prihranili« le 7 milijard din, tako da je končni rezultat zaradi padca cen izguba v znesku 4 milijard dinarjev.

Nova nota Romuniji
V 20 dneh so romunski obmejni organi povzročili 18 obmejnih incidentov

Ustanovitev mešanih komisij za proučitev in ugotovitev obmejnih incidentov med Jugoslavijo in Romunijo.
Po informacijah Tanjuga bi se moglo tako ravnanje romunskih obmejnih organov spraviti v zvezo s stališčem romunske delegacije pri pogajanjih v Temišvaru, ki trajajo že štiri tedne. Stališče romunske delegacije pri teh pogajanjih otežuje doseg sporazuma, na podlagi katerega bi se moglo v bodočnosti uspešno razrešiti in ugotoviti odgovornost za obmejne incidente.

Narastajoči deficit v plačilni bilanci s tujino smo delno paralizirali s povečanjem izvoza industrijskih izdelkov. Za to so nas usposobile prav naše investicije, ki niso samo dvignile obseg proizvodnje kot take, temveč povečale tudi izbiro industrijskih predmetov za izvoz in s tem pripomogle k razširitvi našega tržišča v tujini. Tako je narasel izvoz industrijskih izdelkov od 16 milijard 519 milijonov din v razdobju januar-maj 1952 (po cenah iz I. polletja 1952) v istem razdobju 1953 na 20 milijard 614 milijonov din ali za 25%.

Darilo sveta za prosveto in kulturo
Kot darilo k prazniku Primorske bo svet za prosveto in kulturo LRS podelil solam na Primorskem učnih knjig v vrednosti 1 milijona dinarjev.

Edvard Kardelj o novih predpisih v gospodarstvu

Razširjena seja predsedstva Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije
LJUBLJANA, 21. avgusta. Pod predsedstvom tovariša Mihe Marinka, predsednika SZDL Slovenije, je bila danes seja razširjenega predsedstva Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, na kateri so razpravljali o novih zakonskih predpisih v gospodarstvu in o novem volilnem zakonu. Seji je prisostvoval tudi član predsedstva Edvard Kardelj, podpredsednik Zveznega izvršnega sveta.

Primeri zapostavljanja Slovencev v Italiji

Trst, 21. avg. (Tanjug) Predstavniki slovenskih učni moči v coni A STO so pri Zavezniški vojaški upravi zvedeli, da bodo o njihovi prošnji za dodatke »ponovno razpravljali« in da kaže, da bo njihova zahteva ugodno rešena. Meseca junija so namreč krajevne oblasti slovenskih učiteljev odbile plačevanje dodatkov s pojasnilom, da to vprašanje nima »neposredne zveze z italijanskimi oblastmi.« Učiteljem italijanskih šol pa so te dodatke plačevali.

Slovenski učitelji ne dobivajo dodatkov — Težave s potnimi listi — Pristojbine za uporabo žičnice v slovenski vasi pobira italijanski župnik
like težave Tržačanom, ki vlagajo prošnje za potne liste za potovanje v inozemstvo. Za potovanje v Jugoslavijo Tržačanom skoraj ne dajo potnih listov, prav tako pa jim otežkočajo potovanje v Avstrijo. Glede izdajanja potnih listov Tržačanom so vsako leto večje težave. Potne liste dobiva čedalje manjše število prosilcev, kajti v britansko-ameriški coni STO še vedno veljajo določila, po katerih so prebivalci cone A italijanski državljani, ki jim potne liste izdaja goriska kvestura.

je zvedel iz Beneške Slovenije, so italijanske oblasti obtobile 45 prebivalcev slovenske vasi Crni vrh, ker je vsa vas demonstrirala proti italijanskemu župniku, ki je izkoristil vaško žičnico. Zaradi demonstracij, do katerih je prišlo v nedeljo, so italijanske oblasti aretirale 4 slovenske kmete. Vendar so jih izpustile po prošnji prebivalcev Crnega vrha. Kmetje iz vasi Crni vrh v Beneški Sloveniji zahtevajo, da mora italijanski župnik izgniti iz njihove vasi. Župnik je upravljal vaško žičnico, ki so jo kmetje sami zgradili in za katero so tudi sami prispevali gradivo, kar jih je stalo približno milijon lir, župnik pa je pobiral pristojbino za uporabo te žičnice, pri čemer je dnevno zaslužil po 10.000 lir. Ta žičnica je je edina pot, po kateri lahko prenašajo težja bremena s Crnega vrha v dolino.

Edvard Kardelj o novih predpisih v gospodarstvu

Razširjena seja predsedstva Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije
LJUBLJANA, 21. avgusta. Pod predsedstvom tovariša Mihe Marinka, predsednika SZDL Slovenije, je bila danes seja razširjenega predsedstva Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, na kateri so razpravljali o novih zakonskih predpisih v gospodarstvu in o novem volilnem zakonu. Seji je prisostvoval tudi član predsedstva Edvard Kardelj, podpredsednik Zveznega izvršnega sveta.

Primeri zapostavljanja Slovencev v Italiji

Intervju z abesinskim ministrom
Beograd, 21. avg. (Tanjug). Ob prihodu abesinske misije Dobre volje in gospodarske delegacije v Jugoslavijo je vršilec dolžnosti ministra za zunanje zadeve Abesinije, Blata Dauik Ogbagzi, odgovoril na nekatera vprašanja urednika »Tanjuga«.

Predsednik Tito bo sprejel lorda Readinga

Beograd, 21. avgusta. Parlamentarni podsekretar britanskega ministrstva za zunanje zadeve lord Reading bo prispel 24. avgusta na privatni obisk v Jugoslavijo. Pripeljal se bo s vlakom preko Trsta. Kot je zvedel Jugopres, bo lord Reading v času svojega bivanja v Jugoslaviji sprejel pri maršalu Titu. Lord Reading bo preživel nekaj časa svojega letnega dopusta v znanih jugoslovanskih letoviščih.

ZASEDANJE GENERALNE SKUPŠČINE OZN

OZN naj govori v imenu skupnosti narodov

New York, 21. avg. (Tanjug) »Vedeti moramo, kakšna je vloga, ki jo morajo imeti Združeni narodi v novi fazi korejskega vprašanja.« je izjavil na večerajšnji seji političnega odbora jugoslovanski delegat Leo Mates. V svojem govoru je naglasil načelo univerzalnosti OZN kot organizacije, ki dela in govori v imenu skupnosti narodov kot celote in ne v imenu enega dela te celote.

Poudarek jugoslovanskega delegata Lea Matesa na seji političnega odbora Ameriški delegat proti sodelovanju Indije pri konferenci o Koreji
predstavljajo Združeni narodi splošne interese, ki se razlikujejo od posebnih interesov sestavnih delov organizacije.

Clan ameriške delegacije na zasedanju Generalne skupščine OZN veleposlanik Henry Cabot Lodge vodi ostro kampanjo proti sodelovanju Indije na politični konferenci o Koreji. ZDA so že prej nasprotovale sodelovanju Indije na tej konferenci, vendar vse do večeraj, dokler Lodge ni sporočil, da bo ameriška delegacija glasovala proti Indiji ali pa se vzdržala glasovanja o tem vprašanju, to stališče ni bilo povsem jasno.

Koreji. Ameriški senator je dodal, da mnoge države, ki jih je predlagal sovjetski delegat V. šinski, želijo rešitev, ki nasprotuje interesom ZDA in Združenih narodov. Poudarjal je, da je resolucija Višinskega naperjena proti Južni Koreji, je Wiley zahteval, naj se prav Južni Koreji da glavno besedo pri odločanju o usodi korejskega naroda.

Tako je narasel naš dolg v tujini do 30. junija letos na 258 milijonov dolarjev (77,4 milijard din). Del tega dolga (45 milijonov dolarjev ali 13,4 milijard din) odpade na odškodnino za nacionalizirano premoženje, ves ostali dolg pa je nastal po resoluciji inform. biroja. To razdobje je bilo za nas tem težje, ker sta nas prizadeli dve sušni leti. V gospodarskem letu 1953-54 bomo morali odplačati 102 milijona dolarjev ali 30,6 milijard din — če primerjamo to odplačilo s tripartitno pomočjo 1952-53, ki je znašala 145 milijonov dolarjev, je to kar precej — v letu 1954-55 pa 65 milijonov dolarjev ali 19,5 milijard din.

Clan ameriške delegacije na zasedanju Generalne skupščine OZN veleposlanik Henry Cabot Lodge vodi ostro kampanjo proti sodelovanju Indije na politični konferenci o Koreji. ZDA so že prej nasprotovale sodelovanju Indije na tej konferenci, vendar vse do večeraj, dokler Lodge ni sporočil, da bo ameriška delegacija glasovala proti Indiji ali pa se vzdržala glasovanja o tem vprašanju, to stališče ni bilo povsem jasno.

Clan ameriške delegacije na zasedanju Generalne skupščine OZN veleposlanik Henry Cabot Lodge vodi ostro kampanjo proti sodelovanju Indije na politični konferenci o Koreji. ZDA so že prej nasprotovale sodelovanju Indije na tej konferenci, vendar vse do večeraj, dokler Lodge ni sporočil, da bo ameriška delegacija glasovala proti Indiji ali pa se vzdržala glasovanja o tem vprašanju, to stališče ni bilo povsem jasno.

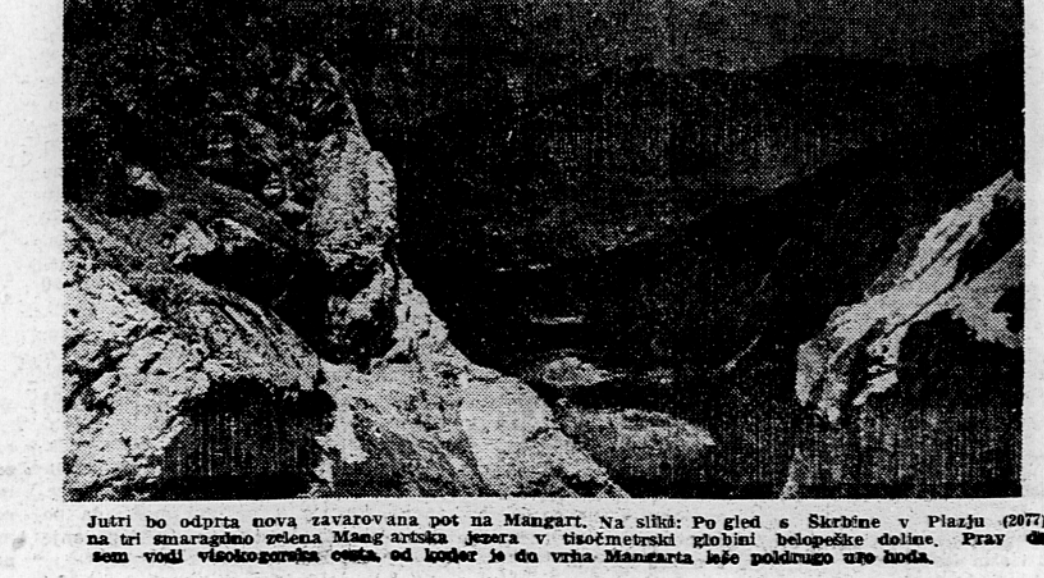
Clan ameriške delegacije na zasedanju Generalne skupščine OZN veleposlanik Henry Cabot Lodge vodi ostro kampanjo proti sodelovanju Indije na politični konferenci o Koreji. ZDA so že prej nasprotovale sodelovanju Indije na tej konferenci, vendar vse do večeraj, dokler Lodge ni sporočil, da bo ameriška delegacija glasovala proti Indiji ali pa se vzdržala glasovanja o tem vprašanju, to stališče ni bilo povsem jasno.

Narastajoči deficit v plačilni bilanci s tujino smo delno paralizirali s povečanjem izvoza industrijskih izdelkov. Za to so nas usposobile prav naše investicije, ki niso samo dvignile obseg proizvodnje kot take, temveč povečale tudi izbiro industrijskih predmetov za izvoz in s tem pripomogle k razširitvi našega tržišča v tujini. Tako je narasel izvoz industrijskih izdelkov od 16 milijard 519 milijonov din v razdobju januar-maj 1952 (po cenah iz I. polletja 1952) v istem razdobju 1953 na 20 milijard 614 milijonov din ali za 25%.

Clan ameriške delegacije na zasedanju Generalne skupščine OZN veleposlanik Henry Cabot Lodge vodi ostro kampanjo proti sodelovanju Indije na politični konferenci o Koreji. ZDA so že prej nasprotovale sodelovanju Indije na tej konferenci, vendar vse do večeraj, dokler Lodge ni sporočil, da bo ameriška delegacija glasovala proti Indiji ali pa se vzdržala glasovanja o tem vprašanju, to stališče ni bilo povsem jasno.

Clan ameriške delegacije na zasedanju Generalne skupščine OZN veleposlanik Henry Cabot Lodge vodi ostro kampanjo proti sodelovanju Indije na politični konferenci o Koreji. ZDA so že prej nasprotovale sodelovanju Indije na tej konferenci, vendar vse do večeraj, dokler Lodge ni sporočil, da bo ameriška delegacija glasovala proti Indiji ali pa se vzdržala glasovanja o tem vprašanju, to stališče ni bilo povsem jasno.

Clan ameriške delegacije na zasedanju Generalne skupščine OZN veleposlanik Henry Cabot Lodge vodi ostro kampanjo proti sodelovanju Indije na politični konferenci o Koreji. ZDA so že prej nasprotovale sodelovanju Indije na tej konferenci, vendar vse do večeraj, dokler Lodge ni sporočil, da bo ameriška delegacija glasovala proti Indiji ali pa se vzdržala glasovanja o tem vprašanju, to stališče ni bilo povsem jasno.

Jutri bo odprta nova zavarovana pot na Mangart. Na sliki: Po gled s Skrbene v Plazju (2077) na tri smaragdno zelena Mangartsko jezero v tišnemski dolini belokranjske doline. Pravi so vodni visokopresni oči od koder je do vrha Mangarta le še poldruga ure hoda.

Zasedanje zakonodajnih odborov Ljudske skupščine FLRJ

Beograd, 21. avg. Zakonodajni odbori Zveznega sveta in Sveta narodov sta včeraj in danes nadaljevala razpravo o predlogu zakona o kazenskem postopku.

V zakonodajnem odboru Zveznega sveta so obravnavali določbe, ki se nanašajo na uvodni postopek, izsleditev, preiskavo in razne preiskovalne ukrepe. O teh določbah se je razvila obsežna razprava. Zakonski načrt določa, da se mora vršiti zasliševanje osumljenca na dostojen način, da se ne smejo uporabljati ne sila, ne grožnja, ne zavajanje in podobna sredstva, da bi se doseglo priznanje. Obtoženc tudi ni dolžan odgovorjati na postavljena vprašanja, pri čemer pa ga je treba opozoriti, da s tem hkrati otežka zbiranje dokazov za njegovo obrambo.

Zakon tudi podrobneje določa, kdo je lahko zaslišan kot prič. Važno so določbe o osebah, ki so oproščene pričevanja. Ta ugodnost se nanaša na sorodnike po stranski liniji do tretje stopnje in na sorodnike v ravni liniji do drugega kolena. Načrt upošteva sorodne odnose in ne stavlja državljanov v položaj težkih duševnih borb med dolžnostjo, govoriti resnico in sorodstvenimi čustvi do osumljenca.

Na današnji seji je bila zlasti še potrjena novost v novem zakonskem predlogu, ki daje osumljenču pravico, da pred razpisom glavne razprave pokrene določeni postopek, v katerem se še enkrat prouči utemeljenost in zakonitost obtožnice.

Določbe o glavni razpravi in izreku sodbe se v bistvu ne razlikujejo od dosedanjih predpisov, vendar pa so v novem zakonskem načrtu posamezne določbe na novo formulirane in še bolj poudarjene pravice obtoženega.

Na popoldanski seji se je razvila daljša debata o členu 300, ki pravi, da priznanje obtoženega na glavni razpravi, čeprav je povsem nedvoumno, ne oprosta sodišča dolžnosti izvesti tudi vse druge dokaze. Predsednik odbora dr. Hrnčević je bil mnenja, da je ta določba neuporabna, zastopnik izvršnega sveta Nikola Srenčević je pa poudaril nujnost obveznega izvañanja dokazov kljub obtožbenemu priznanju. Dr. Bogdan Zla-

tarič je temu pritrdil in poudaril, da višje sodišče ne bi moglo potrrditi sodbe, ki bi temeljila samo na priznanju brez izvedenih dokazov. Dr. Vladimir Simić je v zvezi s tem naglasil, da bi samo upoštevanje priznanja obtoženega praktično pomenilo izključitev vseh ostalih strank. Tudi dr. Jerko Radmilović in dr. Snuderl sta bila mnenja, da je samo priznanje obtoženca nezadostno. Amandam, ki ga je predložil dr. Hrnčević, je bil odklonjen.

Razprava se še nadaljuje. Zakonodajni odbor Sveta narodov je nadaljeval razpravo o tistih določbah, ki se nanašajo na pripor in preiskovalni zapor. Dolga razprava se je razvila o členu 179, ki določa med drugim, da se lahko prizadeje zoper pripor pritožbi na okrožno sodišče najkasneje pri prvem zaslišanju, njegova pritožba pa se mora hkrati z zahtevom za zaslišanje obtoženca in odlokom o priporu takoj dostaviti okrožnemu sodišču, ki mora najkasneje v 48 urah izdati svojo odločitev. Ljudski poslanec Gojko Garčević je bil mnenja, da je ta rok prekratek, dr. Hinko Krizman pa je v odgovoru naznačil, da je bistven odlok o priporu, ki se mora pritožniku objaviti najkasneje v 24 urah. Za-

stopnik zveznega izvršnega sveta Mihajlo Djordjević pa je opozoril na to, da prav ta določba nalaga organu, ki vodi zasliševanje, dolžnost, da izvrši to v najkrajšem času. Predlagal je, naj se zakon dopolni v tem smislu, da ima pripornik pravico pritožbe tudi pri objavi odloka o priporu, če mu je bil sporočen šele po zaslišanju. Po daljši razpravi so sklepali o tem členu odgodili.

Po določbah zakona sme trirati preiskovalni zapor največ dva meseca. V ta rok se računa tudi pripor. Po tem roku je dopusten preiskovalni zapor le po sklepu okrožnega sodišča, ki lahko podaljša preiskovalni zapor za največ en mesec, vrhovno sodišče ljudske republike ali vrhovno sodišče avtonomne pokrajine pa za največ tri mesece. Zvezno vrhovno sodišče lahko podaljša preiskovalni zapor za nadaljnji tri mesece, če so za to posebno važni razlogi. V razpravi je Mihajlo Djordjević poudaril, da je na ta način preiskovalni zapor v bistvu omejen na tri mesece, medtem ko v nobeni drugi državi trajanje preiskovalnega zapora ni točno določeno.

Zakon tudi določa, da mora predsednik okrožnega sodišča ali od njega določeni sodnik najmanj enkrat tedensko obiskati pripornike in se tudi v nepristnosti paznika in nadzornika informirati glede prehrane in ostale oskrbe ter splošnega ravnanja z njimi.

Na predlog povernika zveznega izvršnega sveta je bil odložen zaradi nove formulacije člen 202, ki določa, da lahko državni uradi, ustanove in gospodarske organizacije odklonijo predložene spise in drugih dokumentov, če smarajo, da bi objava njihove vsebine škodovala splošnim koristim.

Na popoldanski seji so razpravljali o določbah, ki se nanašajo na zaslišanje prič, na lokalni ozled in na sodne izvedence, na obtožnico itd. Ti členi so bili sprejeti skoraj brez sprememb. Daljša razprava se je razvila o členu 226, ki predpisuje prisilno privedbo in kazno do 5000 din, pa tudi zapor za priče, ki se ne bi odzvale pozivu sodišča. Ljudski poslanec Grga Jankez je izjavil, da postavljajo te določbe priče v težji položaj kot obtoženca.

Člen 243 zabranjuje uporabo medicinske intervencije pri osumljenju ali priči, kakor tudi uporabo kakršnih koli sredstev, ki bi vplivala na njihovo voljo pri zaslišanju. Tudi to je zaščitna določba, kakršne ne pozna nobena tuja zakonodaja, čeprav se na zakonu o tem mnogo piše in govori.

Danes se prične „Idrijski teden“

Idričan, so se na svoj idrijski teden temeljito pripravili. Spored, ki bo dajal tednu posebno pestrost in privlačnost, je zelo bogat z raznimi prireditvami, nastopi itd. Drevi, ko bo otvoritev tedna, bo slovesno odprto preurejeno mestno središče. Tudi idrijska »Svoboda« je imela polne roke dela. Dramska skupina je pripravila »Volkoladek« in »Kovačevega studenta«. Jutri bodo odkrili spomenik padlim borcem in proslavljali še 50.letnico svojega Planinskega društva, kjer

bo sodeloval pevski zbor »Svoboda« in sindikalna godba. Nastopili pa bodo tudi telovadci. V sredo bo ob tabornem ognju telovadna akademija Olimpijec iz Ljubljane. Kot vidimo, bo »Idrijski teden« zelo dobro pripravljen in ga bo nedvomno obiskalo mnogo turistov, saj so prometne veze z Idrijo zelo udobne.

Prva razpravljajna o poslancih v celjskem okoliškem okraju

Medtem, ko množične organizacije v Celju uživajo »polni dopust in niti na mnogih sestankih osnovnih organizacij Zveze komunistov, ki v prvi vrsti razpravljajo o vsebinski pismu CK ZKJ, še ni bilo slišati mnenj o jesenskih volitvah ter o kandidatih, pa je zajela celjski okoliški okraj že precej živahna predvolilna dejavnost. Res je, da je še težko govoriti o kandidatih, za katere bi se odločilo že celotne volilne enote, ki obsegajo po več občin skupaj. Navzlic temu, pa so člani množičnih organizacij na svojih občinskih ali vaških sestankih že razpravljali o posameznih kandidatih za republiško skupščino.

Po prvih pripravah kaže, da bo najtežja izbira kandidatov v volilni enoti Prebold, ki poleg tega kraja vključuje še Tabor in Brasovce. Medtem ko so se v Prebolu odločili za nameščena tamonje tekstilne tovarne in nosilca Spomenice 1941 Tona Konička, pa želijo preobratiti Tabora kandidirati kmeta Norberta Naika. Zdi se, da se za enkrat v Brasovcih ne strinjajo niti z enim, niti z drugim kandidatom. Tudi oni bi radi imeli v Ljudski skupščini LRS domačina.

V Dobrni so na množičnem sestanku sklenili, da bodo predlagali za republiškega poslanca sekretarja Okrajnega komiteja Zveze komunistov za celjski okraj Vinka Sumrado. Volivci šentjurske enote, ki obsega Senta, Dramlje, Zusem in Slivnico so se že začetku volilnih priprav soglasno odločili za člana republiškega izvršnega sveta Viktorja Avblja. V kozjanskem predelu so na nekaterih množičnih sestankih padli predlogi za znano borko Mico Slančuro. Kaže, da se bodo tudi volivci enote Rogaske Slatine odločili za rojake in sedanjega podpredsednika OLO Celje-okolica Alojza Krivca.

Glede na to, da bodo občine Store, Skofja vas in v Smartnem v Rožni dolini že za smarkno priključene kot samostojne občine MLO v Celju; (Predlog o tej priključitvi so z velikim razumevanjem sprejeli v vseh občinah. Po prepriljivih besedah zastopnikov okrajnega ter mestnega ljudskega odbora na sestankih v Smartnem in drugod so bila ovrzena tudi mislija sicer redkih, da bodo te kmetke občine bolj strepele pod davčnim vijakom MLO, kakor pa so pod okrajem. Seveda so pri tem pozabili, da je gospodarska politika v vseh krajih naše domovine enaka in da bo odmera davka po katastru v bodoče odstranjena morebitne napake davčnih komisij), bodo v celjskem okraju na tako zmanjšanem ozemlju izvolili devet poslancev v republiško skupščino ter enega v zvezno. Poleg tega pa bodo volilne enote Prebold, Zalec ter Vojnik, vsega 15 občin, za volitve zveznega poslanca priključene volilni enoti šostanjškega okraja.

Stalše volivcev celjskega okoliškega okraja za poslance v zvezno skupščino je še precej nejasno. Na nekaterih sestankih vaskih množičnih organizacij so bili sicer iznešeni predlogi, da naj bi celjski okraj v zvezni skupščini zastopala Helena Borovškova. Store, Skofja vas ter Smartno v Rožni dolini, ki bodo tudi upravno pripadale mestnemu ljudskemu odboru v Celju bodo pri teh volitvah sestavljale eno volilno enoto in izvolile enega republiškega poslanca. Prvi so se zgnali volivci v Storah, ki so za to mesto predlagali volivca Staneta Solterja, sekretarja občinskega komiteja Zveze komunistov. O njegovi kandidaturi pa so pred dnevi govorili tudi v Smartnem in to na sestanku, na katerem so zastopniki množičnih organizacij in ljudskega odbora razpravljali o priključitvi njihove občine k mestu Celju in kjer so sklenili, da bodo ta predlog priporočili tudi volivcem. Glede kandidature volivca Solterja niso imeli pomislekov. Dejali so le, da bi ga radi nekajkrat videli pred volitvami in se z njim pogovorili o delu in težavah občine. M. B.

Še vedno je v celjskem okraju vzhajala vzbujena volilna dejavnost. Medtem ko množične organizacije v Celju uživajo »polni dopust in niti na mnogih sestankih osnovnih organizacij Zveze komunistov, ki v prvi vrsti razpravljajo o vsebinski pismu CK ZKJ, še ni bilo slišati mnenj o jesenskih volitvah ter o kandidatih, pa je zajela celjski okoliški okraj že precej živahna predvolilna dejavnost. Res je, da je še težko govoriti o kandidatih, za katere bi se odločilo že celotne volilne enote, ki obsegajo po več občin skupaj. Navzlic temu, pa so člani množičnih organizacij na svojih občinskih ali vaških sestankih že razpravljali o posameznih kandidatih za republiško skupščino.

Načinje med okupacijo. Med prvimi je podpisal poziv generala Nedica, k lojalnosti do okupatorja, pozneje pa je molil za odpust grehov okupatorju po množičnih umorih v srbskih vseh in mestih. Prebivalci graščanskega okraja so poslali arhierijskemu sinodu brzojavko, v kateri zahtevajo odstavev mitropolita Krulja.

Ogorčenje ljudstva Bosne in Hercegovine zaradi sovraženega delovanja nekaterih katoliških duhovnikov, pravoslavnih popov in muslimanskih hodž se je spremnilo v protest, ki je zajel vrsto krajev v republikli. Prebivalci Bosanske krajine so zadnje dni protestirali zoper nezakonito delo vladike Vasilija Kostića, katoliškega škofa Celika, popa Nedeljka Alvira in drugih. Protijudsko delovanje teh duhovnikov je že davno znano. Škof Celik je bil po vojni obješen od ljudskega sodišča. Nemoralno vedenje popa Nedeljka Alvira je izrazilo proteste podoželskega prebivalstva bosnijskega okraja in na nekem cerkvenem shodu je nastal prvi upor. Ozračje ljudske milice so rešili tega popa pred gnævom ljudstva.

Ljudstvo je demonstriralo tudi proti namestniku mostarskega škofa Andriji Majici, ki je zahteval od duhovnikov, naj izstopijo iz svojega stanovskega društva ter jim poskušajo one-moosčiti izvrševanje verskih obredov. V neki okrožnici je pred nedavnim podpisom prebivalstva zgrozil, da bo izključil iz katoliške cerkve vse tiste, ki pri ljudskem štetju ne bodo poudarili svoje verske pripadnosti. Ogorčeno ljudstvo je spre-mnalo tega monštra iz raznih hercegovskih krajev. Zaradi njihovega sovraženega delovanja zahteva ljudstvo, da se tem duhovnikom odvzame pravica do socialnega zavarovanja.

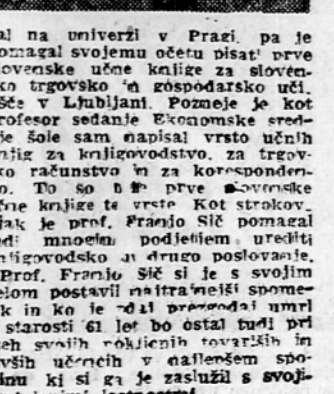
Zadnji film podjetja »Jadrnofilm«
Zaereb, 21. avgusta. V ateljejih »Jadrnofilm« v Zagrebu so danes pričeli s snemanjem velikega umetniškega filma »Koncert« v režiji Branka Belana, snemanje pa vodi Oktavijan Miletić. Film bo vrednejši že spomladi prihajajočega leta.

Pravkar so končali v istem podjetju s snemanjem dokumentarnega filma »Uspesna lapotica« (Trogir), snemanje filma o otoku Krku se bliža koncu, pripravljajo na snemanje filma o otoku Mljetu.

Prof. Fr. Sić

Ljubljana, 21. avg. Na ljubljanskem polju se je danes popoldne zagnal grob zaslišan slovenskega pedagoga in strokovnjaka pisatelja profesorja FRANJA SIĆA, ki je bil lani upokojen kot profesor Ekonomske srednje šole v Ljubljani.

Z zvezovalno tega važnega slovenskega gospodarskega učitelja sta našlesnele družena pokojni prof. Franjo Sić in njegov pokojni oče prof. Albert Sić. Po zaključni očetje je bil l. 1909 ustanovljen v Ljubljani slovenski mesni tržoviški tečaj, iz katerega se je po- zneje razvila dvorazredna trgovska šola, Franjo Sić, ki je študi-

ral na univerzi v Prazi, pa je pomagal svojemu očetu pisati prve slovenske učne knjige za slovensko trgovsko in gospodarsko učilnico v Ljubljani. Pomoč je kot profesor sedanjega Ekonomske srednje šole sam napisal vrsto učnih knjig za književnost, za trgovsko računstvo in za korespondenco. To so bile prve slovenske učne knjige te vrste. Kot strokovnjak je prof. Franjo Sić pomagal tudi mnogim podjetjem urejati književnost in drugo poslovanje.

Prof. Franjo Sić si je v svojem delom postavil naraščajočo spomenik in ko je dal prireditelj umrl v starosti 61 let bo ostal tudi pri vseh svojih rojenih tovarših in bivših učencih v našlem spominu, ki si ga je zaslužil s svojimi lepimi lastnostmi.

O naši trgovinski bilanci

Tako ugotavljamo lahko tudi, da v izvozu za nas zelo ugodne spremembe njegove strukture: udeležba izvoza pridevkov v odstotkih pada, raste pa izvoz končnih industrijskih izdelkov. Tudi takšna je naša pot iz zaostalosti in stanja, v katerem smo morali vse, kar smo imeli, zunaj pomeni prodajati, kar pa smo rabili, drago kupovati. U. pravišeno preiskavanje, da bomo spričo vsega tega v naslednjih dveh letih že izravnali našo plačilno bilanco s tujino na pač zelo otipljiv in izredno dragocen rezultat gospodarske izgradnje naše države.

Načrt novega zakona o zadrugah
Beograd, 21. avgusta. Izdelan je projekt novega zakona o zadrugah, ki bo tretji po osvo-boditvi. Projekt vsebuje mnogo novosti tako glede delokroga zadrugnih organizacij, odnosa med zadrugami in obrati, ki jih one ustanavljajo kot tudi v pogledu upravljanja teh obratov in samoupravljanja v zadrugnih organizacijah. Poleg zadrugnih skupščin in upravnih odborov so predvideni tudi zadrugni sveti kot upravni organi v zadrugah, ki imajo nad 100 članov. Zakon bo verjetno pretresala novo izvoljena skupščina na enem svojih prvih zasedanj.

Znižanje cen kruha in moke v Zagrebu
Zagreb, 21. avgusta. Danes je bila v Zagrebu ponovno znizana cena kruha in moke. Pol-narbeli kruh se prodaja po 30 di-narjev, beli po 40 dinarjev, bela moka pa se je pocenila za 3 di-narje pri kilogramu.

Poskusno obratovanje drugega agregata na Mariborskem otoku

Maribor, 21. avgusta. Po dovršenih glavnih montažnih delih, ki jih je opravila hidromontaža na hidrocentrali Mariborski otok, so včeraj začeli s poskusnim obratovanjem agregata. Ze prvi poskusi so pokazali, da so gradbena in montažna dela prav dobro izvršena in bomo v kratkem začeli dobivati iz te hidrocentrale nadaljnjih 16.700 kilovast električne energije. Z agregatom, ki ima 22.600 konjskih moči bodo sedaj poskusno obratovali dva tedna, od prve polovice septembra pa bodo za-gel pošiljati tok omrežju. Ge-nerator za drugi agregat je iz-delalo podjetje »Rade Končar« iz Zagreba, medtem ko je bila kaplarna turbina za nizkovodni pač izdelana v Zahodni Nemčiji, precej svojih izdelkov pa je prispeval tudi naš Lito-stroj. Po sedanjih načrtih bodo že v začetku septembra prihod-nega leta začeli z montažo tret-jega agregata, tako da lahko računamo, da bo konec prihod-nega leta hidrocentrala Mari-borski otok obratovala z vsemi tremi agregati in dajala nad 50.000 kilovastov električne ener-gije. (2).

Poziv odbora za proslavo »Tedna otrok«

Beograd, 21. avg. Odbor za proslavo »Tedna otrok« je iz-dal poziv vsem družbenim or-ganizacijam, staršem, javnim in kulturnim delavcem, naj s svo-jim sodelovanjem podpro pomembno manifestacije. Od-bor za proslavo »Tedna otrok«, ki bo od 5. do 12. oktobra, apelira na tisk in radio, or-ganizacije Socialistične zveze, sin-dikate, Zvezo borcev, Rdeči križ, zdravstvene in športne organizacije ter ljudske odno-re, da aktivno sodelujejo v or-ganizaciji in materialno podpro siromašne otroke. Pomoč in so-delovanje naj bi se izražalo tu-di v ureditvi šolskih poslopij, šolskih kuhinj, preskrbi otrok-padih borcev, oskrbi in sola-nju siromašnih otrok, kakor tu-di v ureditvi dečjih domov, otroških vrtev, internatov in podobno. »Teden otrok« naj bi bil teden veselja za otroke.

Skrajšana delovna doba za doseg pokojnine rudarjev

Beograd, 21. avgusta. Komit-sija zveznega izvršnega sveta je izdelala načrt uredbe o skraj-sanju delovne dobe, ki se po-trebna za doseg pokojnine v nekaterih službah. V tem nač-rtu uredbe so zajeti tudi ru-darji. Načrt predvideva znija-nje delovne dobe za rudarje na 26 let in 6 mesecev. Vsakih 9 let dela pod zemljo se šteje za 12 službenih let.

Pocenitev električnega toka v Bosni in Hercegovini

Po odločbi odbora za gospo-darstvo izvršnega sveta Bosne in Hercegovine se je električni tok za široko potrošnjo pocenil za 30%.
Pripravljalni odbor za proslavo Dolenskega odreda vabi vse 29. avgusta na proslavo v Visnjo goro in Kriško vas in v nedeljo 30. avgusta h glavni proslavi na Klancu pri Gabrovki. Odredovci klicejo vsem nasvidenje!

SAH POLFINALE V LJUBLJANI Ing. Vidmar — četrti

Četrtni
Vrtni red: Rabar in Janošević 8. Marč 7. Vidmar 6(1). Trajković 5 in pol. Sokolov 5. Prelofalk 4 in pol (2). Hočvar. Kržišnik in Lovaš 4 (1) itd.
Parček XI. kola pofinalnega turnira v Ljubljani so se končale naslednje:
Janošević : Hervat priključeno. Vidmar : Marč remi. Rabar : Božič remi. Trajković : Prelofalk remi. Vuletič : Hočvar 1:0. Kržišnik : Sokolov. Matlovič : Zahariev in Zaviš. Lovaš priključeno. Stanje na tabeli: Rabar 8 in pol. Janošević 8(1). Marč 7 in pol. Vidmar 6 in pol (1). Trajković 6. Prelofalk 5(2) itd.

RUDNIKI LIGNITA »KREKA« v Kreki

sp re j m e j o:
10 rudarskih inženirjev,
2 strojna inženirja,
1 zdravnik splošne prakse,
2 strokovnjaka za pogon kisikarne,
5 ekonomistov.
Pogoji: Družinska in samska stanovanja preskrbljena: mestu Tuzli. — Plača po tarifnem pravilniku ali po dogovoru.
Ponudbe pošljite direktno rudnikom lignita »KREKA« v Kreki ali pa pridite k sporazumu osebno. — Potne stroške povrnemo.

Reka — naša največja luka

66 krat je vzvalovilo morje

Reka, ki se zrcali v slikoviti Kvarner, zadnji in najgloblji zaliv Jadranskega morja, je bila oddavna naseljen kraj. Majhno naselje je imelo že v letih rimskega cesarstva dokaj živahen promet, saj je ležalo ob rimski cesti, ki je vodila iz Ogleja proti vzhodu. Po 8. stoletju, ko so Reko razdejale čete Karla Velikega, so mesto obdali z debelim zidovjem. Od leta 1719, ko je bilo mesto proglašeno za svobodno pristanišče, ko so tod na severu Kvarnera zgradili veliko sladkorno čistilnico, ero izmed prvih in najvažnejših v tedanji Evropi, se je Reka začela raz-

graditvi železniških zvez (1873) so tedanje luške naprave že kmalu postale premajhne, tako da so jih do konca 19. stoletja še nadalje razširili.

Ob koncu minule vojne razrušene luške naprave so zdaj v glavnem obnovljene. Reka živi novo življenje ob vsej dolžini svoje magistrale, ki vodi nekje od stanovanjskega naselja delavcev ladjevalnice »3. maja« skoraj uro hoda daleč od te ladjevalnice, pa do nove tovarne ladijskih strojev »Vulkan« na koncu Sušaka.

V teh povojnih letih je naša največja luka Reka zabeležila

ga v reški luki, ki je bila pod italijansko okupacijo kakor odrezana roka, se narasel in je dosegel 2.72 milijonov ton. V letu 1950 se je ta promet znova leto povečal. V reški luki so to leto dosegli rekord, naložili in razložili so nad 4.1 milijona ton blaga.

Lani je bilo na Reki skoraj sedem tisoč (6967) domačin in tujih parnikov s skupno tonažo nad dva milijona ton. V prvem in zadnjem tromesečju lani (zaradi uvoza živil) je bil v reški luki največji promet. Sleherni dan pripeljuje na Reko težko otovorjeni parniki, malodane iz vseh delov sveta. Lani je pristalo na Reki povprečno vsak delavnik približno 20 ladij. To je velikanski promet. Toda na Reki se pripravljajo, da bodo kos tudi še večjemu prometu. Ko bo reška luka popolnoma obnovljena in še razširjena, bo lahko sprejela dnevno do 40 ladij velike tonaže in skoraj za celo ladjevalnico manjših ribskih in obalnih ladij.

Reka je naše veliko okno v svet. V reški luki nalože približno tretjino vseh izdelkov surovin in blaga, ki ga izvažata naša država. Pomen reške luke v našem pomorskem prometu pa je še mnogo večji, saj odpade 57 odstotkov našega pomorskega prometa na reško luko.

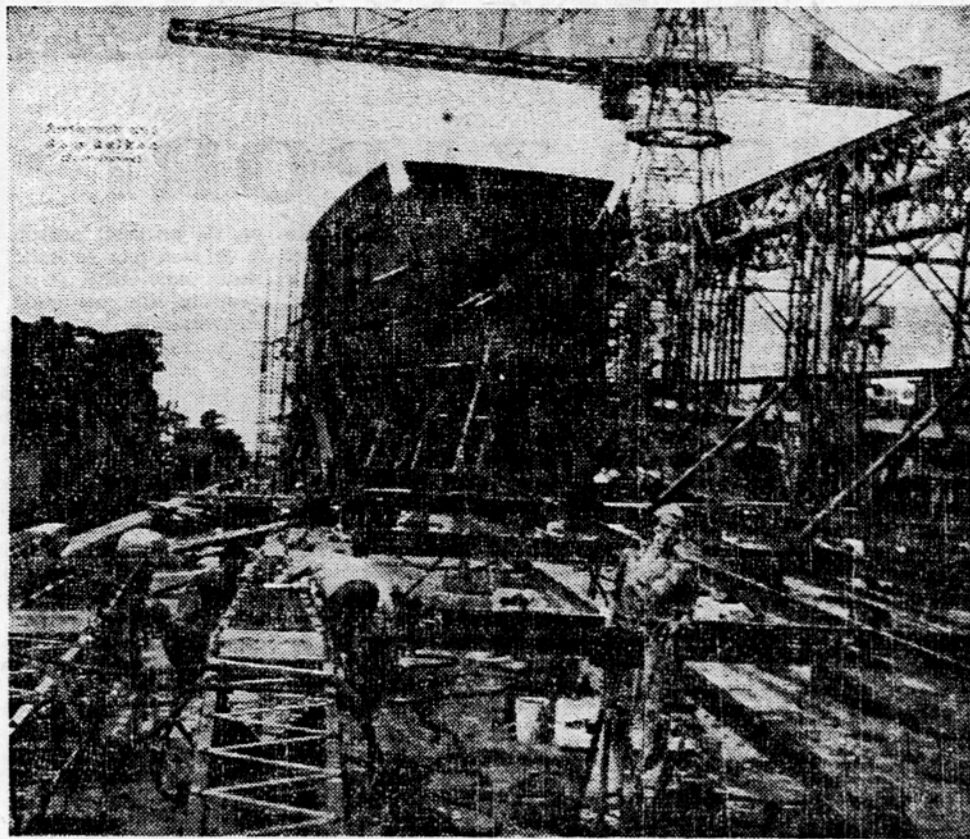
Reka je tudi dom in tovarna naših ladij. Za jugoslovansko trgovsko mornarico, ki šteje že 51 prekomorskih ladij (217.000 ton), 44 ladij za plovo po Sredozemlju (14.000 ton) in 66 obalnih ladij (16.864 ton), je Reka mati luške luke. Na Reki so tudi naša največja doki, dolgi do 180 me-

trov. Reške ladjevalnice so po vojni sploville že 66 rovin ladij in so najbolj krepko pomagale obnoviti med vojno skoraj popolnoma uničeno trgovsko ladjevje naše države. Trenutno gradijo v reških ladjevalnicah trideset tisoč tonske tovarne ladje in 15 drugih nekoliko manjših. Reka je danes pravzaprav ena sam delovni kolektiv, čigar delo je za naše gospodarstvo in še zlasti za pomorstvo izrednega pomena.

Električne tovarne ladje

Zamisel o uporabi električne energije za pogon rečnih ladij, je znana že del časa. Ob nekaterih prekopih, oziroma rekah, uporabljajo ozkotirne električne lokomotive za očiščenje ladij. Iz leta 1940 izvira zamisel nemškega inženirja J. Kohlerja, po kateri naj bi začeli graditi tudi tako imenovane troje-ladje. Po njegovi zamisli naj bi razpeli nad prekopom in rekami kobilinske vodnike, iz katerih bi tovarne ladje dobivale električno energijo za svoje pogonske stroje-elektromotorje.

Zanimivo je, da so se začeli zanimati za upombo tako imenovanih troje-ladij, zlasti v Sovjetski zvezi, kjer grade v Turkmeniji pelikanski 1100 km dolgi prekop. Za upombo tonarnih ladij na električni pogon, se zanimajo že v mnogih drugih delih, zlasti tam, kjer uporabljajo podol iz rek in prekopov hkrati tudi za namakanje polj. Ladje, opremljene z Dieslovimi motorji, namreč močno onesnažijo vodo z mazalnimi olji in drugimi odpadki, tako da voda iz tek in prekopov, po katerih plovo ladje, urejene na dosedaj poznane pogoje, ni priporočljiva za namakanje polj, ker škoduje rasti posevkom.

Takole je dolgočrajno rojstvo nove ladje. Pogled v največjo reško ladjevalnico »3. maja« in na »gradbišče« nove ladje tipa »Velebit«, ki bo imela nosilnost 4.650 ton

Gradnja težkih stiskalnic v ZDA

Napredek v proizvodnji hitrih in velikih transportnih letal terja hkrati tudi vedno večje in močnejše letalske sestavne dele iz lahkih kovin. Ti deli dobivajo največjo trdnost, če jih stiskamo v malo razgretih utorbah. Da bi zadovoljili najpogostejše želje letalskih konstruktorjev, so v Združenih državah Amerike začeli graditi dve velikanski stiskalnici. Letalstvo ZDA je naročilo pri tvrdki E. W. Bliss, v Cantonu, država Ohio, 32.000 tonsko stiskalnico, ki bo začela obratovati približno štirinajst let v novi tovarni Kaiser Aluminum & Chemical Co. v Newarku (Ohio). Razen tega je v ZDA v gradnji še ena velika stiskalnica za pritisk 22.700 ton.

Navajamo nekaj podatkov o 32.000 tonski stiskalnici. Pritisk, ki ga bodo dobili s pomočjo te stiskalnice, ustreza teži 520 lokomotiv težkih po 100 ton, oziroma teži največjih vojnih ladij. Ameriška 32.000-tonska sti-

skalnica bo tehtala 4550 ton. Po velikosti bi jo lahko primerjali s šestimi nadstropnimi hišami. Do nedavnega so imeli največjo stiskalnico na svetu v Nemčiji, to je bila 30.000-tonska stiskalnica, ki je obratovala v tovarni »Schloemann«. To stiskalnico so po vojni demontirali Rusi. Konstruktorji ameriške 32.000-tonske stiskalnice upoštevajo zlasti težave prevoza delov te orjaške stiskalnice. V dogovoru z železnico so sklenili, da sme biti posamezni del stiskalnice visok največ 5,2 m. Da bodo lahko prevažali tako visoke in okoli 4 m dolge sestavne dele stiskalnice, bo treba poglobiti enega izmed predorov med mestoma Canton in Newark za 15 cm. Za prevoz sestavnih delov stiskalnice bodo uporabljali med drugim specialne tovarne vagonne nosilnosti 250 ton, ki so dolgi 40 m in imajo 16 osi.

V Združenih državah Amerike nameravajo izdelati potem, ko bodo

dogradili 32.000-tonsko stiskalnico, še dve večji stiskalnici s pritiskom po 45.000 ton. Kako veliko pozornost posvečajo gradnji stiskalnic, pa nam bo pokazalo tudi naslednje dejstvo: V ameriški strokovni literaturi se je pred kratkim pojavila razprava, ki opisuje konstrukcijo 65.000-tonske stiskalnice.

Hamburg je največje mesto Zahodne Nemčije (če ne upoštevamo Berlina) in šteje 1.7 milijonov prebivalcev. V Znanosti Nemčiji so še naslednja mesta, ki imajo nad pol milijona prebivalcev: V Münchenu je 888.000 prebivalcev, v Kölnu 646.000, v Essenu 638.000, v Frankfurtu ob Maini 582.000, v Düsseldorfu 564.000, v Dortmundu 554.000, v Stuttgartu pa 539.000 prebivalcev. Naslednje največje zahodnonemško mesto je Hannover, ki ima 480.000 prebivalcev.

Willi Schmitz, ki je poznan kot umetnik v stradanju, je v Essenu dosegel nedavno svetovni rekord. Osemdeset dni in eno uro je vztrajal pod steklenim pokrovom, medtem ko mu je letos januarja uspelo v Frankfurtu živeti brez hrane le 78 dni in 3 ure. Ta svetovni rekord je stal 52-letnega umetnika v stradanju 36 kg. Šušljak je namreč od 80 na 44 kg. V dnevih svojega stradanja pa je pokadil nekaj manj kot 3000 cigaret. Tako poročajo nemški listi, vendar pa je dogodek za vse ljudi, ki jim takšni rekordi niso mar, kaj malo razumljivo.

Zdravilo „Deraprim“ proti malariji

Po dolgoletnih poskusih z najnovejšim ameriškim zdravilom »Deraprim«, ki ga uporabljajo v borbi proti malariji, smatrajo ameriški in angleški zdravniki, da so našli do sedaj najbolj uspešno sredstvo za zatiranje malarije. To zdravilo je odkril ameriški zdravnik dr. G. Hitchings iz mesta Tuckahoe v državi New York. Zdravilo »Deraprim« izdelujejo v obliki tablet in zdravilni trdijo, da so prav tako neškodljive, kakor tablete aspirin; tableta »Deraprim« so zelo majhne, brez vonja in okusa. Prve poskuse z njimi so napravili na pticah, šele pozneje so začeli novo zdravilo proti malariji preizkušati na bolnikih - prostovolcih. Novo zdravilo proti malariji so hkrati z ameriškim zdravilom preizkušili tudi angleški raziskovalci v Afriki. V neki vasi so po dveh me-

sech ozdraveli vsi bolniki, potem ko so redno prejemali novo zdravilo. »Deraprim« je nedvomno mnogo uspešnejše, kakor so bila dosedanja zdravila proti malariji, znana pod imeni »Chlorochin«, »Proguanil«, »Mepacrin«, ki so jih do sedaj uporabljali za zatiranje malarije. Če pri poskusih v laboratorijih so zdravniki ugotovili, da zadostuje 50 mg zdravila »Deraprim« za ustavitve mrdlice. Ameriški in angleški zdravniki upajo, da so sprito nizki proizvodni stroški zdravila »Deraprim« uspešni rešili najtežji problem zatiranja malarije, ki je doslej terjala tudi velikanska denarna sredstva.

Na tekmah jadralcev v švicarskem mestu Grenchen so francoski jadralci prvkrat pokazali svoje najnovejše jadralno letalo deltaste oblike. To letalo, ki sta ga konstruirala Ch. in J. Fauvel iz Cannesa, meri čez krila 12,06 m, dolgo je samo 3,06 m, tehta pa 110 kg. Letalo ima dve višinski krmili.

Zavarovanci med seboj

»Zdaj grem na dopust,« je z odločnim glasom podkrepil svojo odločitev eden izmed zavarovancev. Pošle je povedal še tole: »Pred enim letom nisem dobil nakazila za zdravilišče, čakal sem dva meseca in ga spet nisem dobil, zdaj pa enem letu sem ga dobil in bi bilo škoda, če ga ne bi izrabil.« Zavarovavec, ki je moral poslušati to dolgo razlaganje, je srečno za »spretrane« v svojo bolezen, skromno vprašal: »Pa si sploh še bolan in potreben zdravljenja v zdravilišču?«

Mamica, glej polža. Sled, ka bo videl za mano, pa je od zobne paste.

Štirindvajsetletna Sava Kaluža, prva ženska — oficir naše trgovske mornarice, ki dela sedaj v oddelku za navigacijo pri »Jugoslaviji«

vijati mnogo hitreje. Se hitrejši pa je bil njen razvoj po letu 1841, ko so zgradili prve luške naprave. Gradnja luke na Reki je bila večkrat prekinjena, tako da se je končala šele leta 1880. Po do-

prometu vrhunec, kakršen ni bil dosežen nikdar v njeni preteklosti. Ze leta 1946 so na Reki razložili in naložili nad 1.1 milijona ton blaga, surovin in izdelkov. Leta 1948 je promet bla-

DEMONTAŽA angleških VELELETAL

Sprito, uveljavljanja najnovejših angleških letal »Britannica«, »Comet« in »Viscount«, zlasti pa zaradi njihove zmogljivosti, so pred kratkim začeli v Angliji demontirati veliki letali, ki so ju izdelali v prvih letih po minuli vojni. Gre za velika osemmotorna letala, znana pod imenom »Brabazon«. »Brabazon 1« je napravil prvi polet septembra 1949. Doslej ima za seboj le 400 ur poletov. To letalo je lahko sprejelo 80 potnikov in je letelo 440 km na uro 8000 km daleč brez pristanka. Razen tega so sklenili demontirati tu. Če še nedejansko veliko letalo »Brabazon 2«. Izdelava teh letal je stala doslej 6,5 milijonov

funtov šterlingov. Velika letala »Brabazon« so pripomogla k proizvodnji velikih reaktivnih letal, in stroški zanje pravzaprav niso bili izdani tja v en dan. Pri konstruiranju teh letal so dosegli angleški konstruktorji velike izkušnje. Drugi vzroki za demontažo velikih letal »Brabazon« so tudi v naslednjih dejstvih. Ta letala potrebujejo okoli 2,6 km dolgo pristajalno stezo. Razen tega so potrebni za njihovo vzdrževanje tudi veliki stroški za gradnjo hangarjev. V Angliji trdijo, da so nova velika letala na reaktivni pogon mnogo »ekonomičnejša« kakor letala »Brabazon«, opremljena z batnimi motorji.

Potrpežlivi Walter Robertson

Ameriški dopisnik švicarskega dnevnika »Die Tat« je zanimivo opisal pomočnika ameriškega zunanjega ministra Walterja Robertsona, ki se je pogajal s Sing Man Rijem. Med drugim je navedel: »Ce Walter Robertson ne more dobiti Nobelove nagrade za mir, bi moral dobiti vsaj nekakšno mednarodno priznanje zaradi svoje čudovite potrpežljivosti. Američani, ki so prebrali zapisnike večtedenskih razgovorov med Robertsonom in Sing Man Rijem, zatrjujejo, da je mogel samo Robertson s svojim humorjem in s svojo brezmernjo potrpežljivostjo ukrotiti trmaštvo in kolerečnega Sing Man Rija ter ga pripraviti do tega, da ni delal še večjih težav delegaciji pri pogajanjih v Pan Mun Jomiu in da se je naposled umiril.

Razgovori med Robertsonom in Sing Man Rijem so bili polni tragikomčnih momentov. Najbolj čudna je bila scena, ko je Sing Man Ri po daljši razpravi jezen vstal ter odšel, ameriška mislija, ki jo je vodil Robertson, pa je mirno obsedela ter čakala dve uri, da se je Sing Man Ri vrnil. Ko se je to zgodilo, se je Robertson obnašal tako, kot da bi bila pavza trajala samo kakih 5 minut. Svojemu tajniku je naročil, naj bere zapisnik. Ko so prišli na vrsto

Na sliki vidimo jugoslovanskega oficirja pri praktičnem seznanjanju z elektronskimi aparati v Zavodu za pomorstvo ZDA v mestu Great Lakes (država Illinois).

Švedska reaktivna letala „Saab-29“ za izvoz?

Švedska letalska tovarna »Saab« izdeluje med drugim tudi izredno sposobno in hitro enosedelno reaktivno vojni letalo, ki ima oznako »Saab-29«. Strokovnjaki smatrajo to letalo za enakovredno sovetskemu MIG-15 in ameriškemu Sabre F-86. Švedsko reaktivno letalo »Saab-29« je doseglo doslej

največjo hitrost 1060 km na uro. To letalo so konstruirali pred sedmimi leti. Pred petimi leti so bili prvi poskusni polet s prototipom tega letala, pred dvema leti pa so na švedskem začeli graditi to imenovano reaktivno letalo tudi v serijah. Švedsko reaktivno letalo je sposobno za polete v višini do 12.000 metrov. Pred kratkim je izjavil generalni direktor letalske tovarne, ki se ponosa s tem reaktivnim letalom, da bo švedska verjetno začela ta letala tudi izvažati.

Na švedskem so v zadnjem času preizkusili še eno reaktivno letalo, znano pod imenom »A-32 Lanzer«. To letalo dosega maksimalno hitrost 1100 km na uro.

Mucka in žaba

Ali so žabe in mačke zares takšni prijatelji? Najbrž ne. To poudarja se je izmislil le spreten fotoreporter, ki je posadil ubožljivo ljubečo mucko, na žabo iz mavca. Toda zamisel je v resnici kar dobra in tudi slika ni napačna, vsaj za otroke ne, ki imajo radi živali.

Viseči most čez Bospor

V Turčiji se ukvarjajo po nalogu turške vlade z načrti za gradnjo visečega mostu čez Bosporski zaliv, ki bi vezal Evropo in Azijo.

V Wellesleyu v Massachusettsu nameravajo izdelati največji vrtljivo globus na svetu. Njegov premer naj bi znašal 9 m. Ta globus bo prikazal zemljo tako, kakor bi jo videli z oddaljenosti 8000 km. Razmerje zemljevidov na tem globusu bo naslednje: 38 cm v naravi je enako 28 cm na globusu. Računajo, da bodo znašali stroški okoli 250.000 dolarjev.

Kakor je izjavil indijski ministar za industrijo, so tik pred koncem pogajanj z Zahodno Nemčijo glede gradnje velike železarne, oziroma jeklarne v Indiji. Metalurški kombinat, ki naj bi imel letno zmogljivost 500.000 ton jekla in bi stal okoli 150 milijonov dolarjev, bodo zgradili v Indiji po nemških načrtih. Zahodnonemški kapital naj bi udeležen največ z eno tretjino celotnih stroškov.

valo kamene gmote različnih sestavov, ki se ločijo med seboj ne samo po številnih fizikalno-kemičnih lastnostih, marveč tudi po specifični teži.

Vse te strjene gmote, ki so debele do 70 km plavajo na še nestrjenih razbeljenih slojih, ki se na kratko imenujejo magmatični sloji. Pritisk teže plavajočih gmot na magmatične sloje je tolikšen, da ti sloji vključijo izredno visoki temperaturi niso tekoči, marveč so plastični, do neke mere podobni gostemu mizar. skemu klieju. Težje kamene gmote

niso neposredno vidne, toda globlje, t. j. v živi skali že prihajajo na dan. Prelomnice seveda niso samo znane med različnimi težkimi gmotami, marveč se pojavljajo tudi v eni in isti gmoti, ki posledica nekdanjih trčenj lažjih in težjih plavajočih kamernih gmot.

Isti proces, t. j. medsebojni pritisk oziroma trenenje plavajočih gmot je očitno vzrok nastanka vseh visokih gorstev na svetu, ki niso nič drugega kot nagubane bolj ali manj plastične kamene gmote. Gubanje seveda

hu in ga ognjeniški izbruh, t. j. izrampok s silo uhajajočata para dvigne v zrak v obliki vulkanskega pepela. Tudi kamne večje ali manjše velikosti mečejo izbruhu v zrak. Ognjeniški izbruhi so vedno povezani s potresi okrog ognjenikov. Toda mnogo slabše je, če para, ki se je nabrala nad magmatičnimi sloji, nima enostavnega odtoka na površje, kjer so razpoke premočno stisnjene ali so močno zamašene. Tedaj pricine para premakni nad seboj ležeče kamene gmote, širi razpoke in ustvarja nove, kar

gostejša od prve omenjene, t. j. ognjeniške vrste potresov; na leto pride 8.000 do 10.000 takih potresov, toda le ena stotinka jih povzroča škodo. Tako kot preje omenjen ognjeniški procesi povzročajo potres, morejo povzročiti tektonske spremembe, delovanja že obstoječih ognjenikov; če se razpoke razširijo, udre notri magma, ki se na površju spremeni v tekočo lavo. Zato je ognjeniški potres težko ločiti od tektonškega in sta največje obo vrsti potresov v medsebojni zvezi. Izenačenje ravnotežja more nastati tudi brez potresnih sunkov, postopno; tedaj se ozemlja polagoma pogrzejajo ali dvigajo, kot je to na pr. ob Jadranski obali: dalmatinska obala se pogrjeza za 1 cm na leto, a italijanska obala se dviga.

Končno poznamo še eno vrsto potresov, ki pa nikoli niso razsežni in ne trajajo dolgo, nastajajo pa zaradi zrušitve podzemskih jam in so zato značilni za kraške predele.

Slovenija je bila v geološki preteklosti potresno ozemlje, saj so prj nas nastajale visoke gore, številne prelomnice in ogrenjenci (na pr. v Savinjskih Alpah). Nekatero prelomnice še sedaj igrajo vlogo, ker se po njih vzpenja na površje mineralna voda (Slatina). Področje Julijskih Alp in zlasti Karavank je že razmeroma staro, tako da je tamkaj ravnotežje že skoraj ustaljeno. Savinjske Alpe pa so mlajše in so tamkaj možnosti potresnih sunkov nekoliko večje. Sicer pa zgodovinska doba ne beleži našim ozemljem močnejših potresov.

Del strjene lave dobi obliko pra-

O POTRESIH in sestavi Zemlje

te se potapljajo v sloje magme globlje, laže pa manj. Ker pritiskata obo vrsti gmot na iste magmatične sloje, velja med njimi zakon ravnotežja, kakor je to primer pri tehtnici: ako je ena skodelica na tehtnici preveč obložena, se bo grezala, nasprotno lažja pa se bo dvigala.

Isto se je zgodilo tudi na Zemlji; težje kamene gmote so se pogrjezile globlje, zato so se lažje preveč dvignile. Površina težjih gmot tvori dno morja, površina lažjih gmot pa kopno površje. Med ermi in drugimi gmotami so razpoke, ali močno napeti plastični sloji kamnin. Razpoke na splošno pravijo prelomnice in so te kot tudi napeti sloji žarišče ognjenikov in potresov. Prelomnice so od zgoraj seveda zamašene s kakšnim grobnim materialom na pr. z glino, peskom itd. in nam zato

po vzročajo silovite in razsežne potresne sunke. Tovrstni potresi se imenujejo ognjeniški in se vedno končajo z oddaljenim ognjeniškim izbruhom. Toda potresi nastanejo tudi brez sodelovanja morske vode oziroma ognjenikov, marveč zaradi procesov v magmi sami, ali celo v napatih kamernih gmotah: kemične reakcije, ki so tamkaj v globinah zaradi visoke temperature neprestano na dnevnem redu, spreminjajo velikost v napatosti oziroma plastičnosti kamnih gmot in izzame, kar more uničiti, do tedaj vladajoče ravnotežje. Zato pridejo kamene gmote in magma v novo ravnotežno stanje a prehod od enega ravnotežja na drugo je objektivno sunkoviti, t. j. v obliki potresa. Ta vrsta potresov, ki se imenuje tektonska je neprimerno po-

HIŠNI ZAPORI

V zadnjih dneh večkrat bemo v dnevnem časopisu o otrocih, ki so padli s prvega, drugega ali celo tretjega nadstropja. V večini primerov se na ta način ponesrečijo otroci, ki so precej prepustnejši samim sebi. Medtem, ko hodi njihova mati po opravkih, so oni zaklenjeni v sobi ali kuhinji, kjer željno opazujejo skozi okno svet zunaj — tramvaj, avtomobile, piskanje, hupanje, skratka vse, kar je v gre po mestnem tlaku, a pomeni otroku tisočero zanimivosti. V bojazni, da tam zunaj ne bi česar videl, se vzpne na okensko polico, ročica mu samogibno seže k oknu, se nekaj časa muči z njim, ga končno odpre in poln radovednosti se nagne čez pločevinasto polico — in nesreča je tu. Res, da je otroško telo mnogo bolj prožno od odraslega človeka, ki bi se pri padcu zelo težko poškodoval, vendar se kljub temu taka nesreča lahko zelo tragično konča, tako da jo čuti otrok kot težko hibo vse življenje.

Res je, da ne smemo metati vse primere nesreč otrok v isti koš. Nesreča se lahko zgodi kljub skrbni materi, ki odgaja svoje malčke skrbno in s polno odgovornostjo. Zgodi se, da je prav v usodnem trenutku mati v kuhinji pri važnem opravku, preživahni nadbuden pa je to izkoristil in jo že v nekaj minutah poštno izkupil. Nesreča nikoli ne počiva in se lahko zgodi kljub največji pazljivosti in budnosti staršev.

Naj v tem članku poudarim torej le tiste primere, kjer bi nekatere matere z malo trdnosti volje in ljubezni do svojih otrok lahko preprečile podobne nesreče.

Prav sredi Ljubljane je bila družina s tremi otroki. Oče je mnogo v službi in ga skoraj ni doma, mati pa gospodinja. Ta pa ima vedno mnogo opravkov — gre na trg, v trgovino, na obisk k prijateljici — toda vedno sama. Tri otroke, od katerih je najmlajši star tri leta, zaklene v kabinet in vsa skrb zanje je z njimi vred ostala za zaklenjenimi vrati. Mine ura, dve, tri, morda celo dopoldne ali popoldne, a nje še ni domov. V kabinetu pa je pravcati semenj, jok, vik in krič, da sosedje prestrašene jete skupaj.

Spomladi je bilo, ko je petletno Aleša zvalilo sonce k oknu. Otroci, veselje se pomladi, so razposajeni, skakali okrog hiše, se lovili, skrivali, visoko metali žogo v zrak, da se je skoraj približala oknu, za katerim je priskakala na svoj nosek mala Aleša. Nenadoma je zahrepnela, da bi bila tudi ona med otroci, z bratcem in sestrico. Že dolgo vsi trije niso bili zunanaj — na dvorišču ali na sprehodu z ockom ali mamico. Majli kabinet poleg kuhinje je zanj že dolgo predstavljal park, gozd ali trato. Med štirimi temnimi stenami se je razvijalo troje življenj, podobno cvetlicam, ki jih ljubosumno čuvamo v temačni kleti, da nikdar ne vidijo sonca.

Aleša je gledala skozi okno. Dolgo je motrila življenje pod seboj, kamor jo je podzavestno nekaj šliho. Odprla je okno. Sonce jo je začelo v oči — Aleša pa mu je hitela z razprostrtimi rokami naproti...

Mati se je prestrašila, ko je zvedela za nesrečo, a ker Aleša ni imela težkih poškodb, se je kmalu potolažila s sklepom, da bo dala v kabinetu takoj napraviti mrežo iz debelih lesenih palic. Ni je streljala nesreča, ne svojim trem otrokom je hotela hišni zapor še izpopolniti, da bi bili od ostalega sveta še bolj ločeni, da bi užili še

Ali naj hodijo otroci obuti ali bos?

To vprašanje se ponavlja znova in znova. Slišimo ga od zgodnje pomladi, pa do taktat, ko pritisne mraz, ki ga tudi utrjeni otroci ne prenesejo več. Na deželi, kjer s čevlji nikoli niso tako »založeni« kakor v mestih, starši ne izgubljajo besed o tem ali naj bodo otroci bos ali obuti. V mestih je drugače. Tu imajo starši ponavadi vse polno ugovorov. Nekatere skrbi, da bi to morda ne bilo »podobno« in boje se, da bi se otroci ne prehladili ali ranili. Stanovanje bo veliko bolj umazano in zvečer je treba dolgo umivati preden so noge spet čiste. Skratka, pomislekov je toliko, da v mestih ne vidimo mnogo bosonoznih otrok.

Toda zdrav otrok čuti, da bi mu koristilo, če bi bil bos, in želi si, da bi lahko neovirano gibal s prsti in prirodno uporabljal noge. Hoja v čevljih, ki so vselej bolj ali manj trdi in trda podlaga mestnih ulic, je za naše noge vse prej kakor zdrava. Posledica so težave, ki jih ima s svojimi nogami praktično vsak odrasel človek. Po navadi prične z deformacijami nog kakor: s plosko nogo, klevicami, stisnjenimi nogami. Tem se pridruži še preobilno potenje in krčnje žile, da o kurjih očesih in otlačnih nitih ne govorimo, saj so postali skoraj neogibno zlo. In tako smo dobili obliko nog mestnega človeka. Toda, ali je tak razvoj res potreben.

Noga potrebuje zrak in gibanje kakor vse telo. Toda gibati je ne smemo samo s staniem in hojo po ravnih tleh in v trdih, neprožnih čevljih. Prsti morajo spet prijemu se upogibati in vzravnavati. Mišice morajo vaditi, da bodo lahko opravljale svojo dvojno funkcijo — gibanje, po drugi strani pa služile kot opora vsemu telesu.

Otroška noga ima še normalno obliko, zato tudi prste še lahko

pravilno uporablja. S prsti je lahko dviga kamenčke jih krči iz izteguje, prsti tudi niso stisnjeni marveč imajo normalen predelek, zlasti med palcem in drugim prstom. Tako naj bi noga tudi ostala. Prsti gibčni in ne zverženi in trdi. Naša hoja bi ne smela lezati tuka, kakor da bi nosili lesene coklje.

Ce nam topljeji letni časi nudijo hkrati priložnost, da hodimo sami in naši otroci bos, to priložnost izkoristimo. Vsak zdrav otrok bo sam od sebe prav rad sezul čevlje, mi pa ga ne smemo pri tem ovirati. Vsak čevlji, pa naj bo to najlažji in najbolj prožen, ni nadomestilo za boso nogo. Seveda tu ne mislimo na hojo po pločnikih in asfaltu, marveč po naravnih tleh. To je hoja po poljskih poteh na deželi, po travnikih in gozdovih in ni ne škoduje če so tla valovita, kamnita in raskava. Noga se bo prilagodila in izkoristila vse svoje možnosti, s tem pa se bodo okrepile mišice in sklepi.

Važno je tudi dihanje kože na nogah. Potne žleze so na nogah zmerom precej močno razvite, zato je noga zmerom nekoliko vlažna. Če pa noga stalno tiči v topli, tesni obutvi, se potenje samo še poveča. Nepravilno razvite, deformirane noge spremlja tudi potenje. Vsaka ploska noga se tudi močno potni.

Če torej ustrežemo otrokovi želji in ga pustimo, da bo hodil poleti kolikor mogoče dolgo bos, bomo s tem veliko naredili za njegovo zdravje, njegove noge pa bodo dolgo ohranile normalno obliko. Noge prenašajo veliko težo in zato ni prav, če smo do njih brezbrbni. Pritočimo jim tu in tam »počitnice«, ki naj bodo v tem, da bomo hodili bos. Za otroke bo to veliko olajšanje in veselje, za odrasle pa razen tega še zdravilo.

Bela športna bluza iz lahke volne k temnejšemu volnememu krilu

Nepričakovani gost

Kaj rado se zgodi, da pade v hišo gost ob času, ko smo se ga najmanj nadejali. Gotovo je za gospodinje zadeva nekoliko neprijetna, ker je v večini gospodinjstev danes treba gledati na

bi vas tak obisk zbehal, saj nas navadno ne obiskujejo kakšni razvajeni in prezahtevni ljudje, marveč prav takšni kakor smo sami. Res pa je, da se pred vsakim gostom radi nekoliko postavimo; To pa je lahko narediti kljub temu, da obisk ni bil napovedan.

Prepusite torej gosta drugim družinskim članom, če jih ni doma, pa mu svetujte, da leže nekoliko k počitku ali pa si ogleda kakšno zanimivost — če vas ne moti, naj pa vam dela družbo. Nato pa na delo! Kakšno kosilo je bilo že v »delcu«, ko je potrkal gost? Kako kosilo raztegniti, da ga bo za vse dovolj a ne bo po kakovosti slabše? Kako mu dati nekoliko stajaja in slovesnosti, čeprav ni več časa, da bi se kaj dokupili? Prav preprosto, le prožnosti in dobre volje je treba.

Juho včasih brez škode zalijemo. Če bi pa to juho poslabšalo, potem sprazimo na masti nekoliko razne zelenjave, prilijemo malo vode, prevremo, pretlačimo in dolijemo juho. Če bi naj bila juha čista, tedaj zelenjavo ne pretlačimo, temveč jo samo precedimo in z odcedkom zalijemo juho. Da, toda kako naj raztegnemo meso? Tudi to gre. Če vas je obisk zalotil pri izdelovanju sesekljanih zrezkov, dodajte še nekoliko drobtin ali kruha, morda eno jajce, in zrezki ne bodo nič slabši. Če ste se ta dan odločili za naravne telečje zrezke, jih izpremenite v pariške ali dunajske in za vse bo dovolj. Če ste pekli meso v kosu, boste pa pri rezanju pridobili še en kos. Krompir že vre — premalno ga ho. Hitro olupite še dva ali tri, zrežite jih na lističe, pa bodo pravčasno kuhani. Morda iztisnete celo dve solati namesto ene. Tam v košarici so štiri jabolka. Iz njih pripravite še malo kompota. Vsaka gospodinja pozna tudi dvoje ali troje močnatih jedi, ki bi se jih v naslednjem trenutku ne zrcalila na obrazu za skrbljena misel: »Povabiti ga bo treba h kosilu, a nisem na to pripravljena!« Gospodinja postane zmedena, raztresena, gost to začuti, in ker ne pozna vzroka, se včasih naglo poslovil in ne pride nikoli več. In vendar je bil to gost, katerega se je družina zelo razveselila, toda, to nesrečno kosilo...

Gospodnje lahko pokažete prav v takih trenutkih vsi svojo sposobnost, iznajdljivost, prožnost, dobro voljo in gostoljubnost. Prav nič ni potrebno, da

Temna obleka s črtastim bole-rom

vsako malenkost, saj so že poper, nekoliko limonine lupine ali žlica marmelade velik kapital v gospodinjstvu. Zaradi tega mora kuhati gospodinja varčno, preračunano, da se ne bi nič po nepotrebnem zavrglo.

Ker ima večina gospodinj vse to v mislih, ko se pojavijo med vrati tak nepričakovani gost, se prav rado zgodi nekaj neljubega. Gospodinja, ki se je nepričakovane gosta po eni strani zelo razveselila, ni znala prikriti, da bi se ji že v naslednjem trenutku ne zrcalila na obrazu za skrbljena misel: »Povabiti ga bo treba h kosilu, a nisem na to pripravljena!« Gospodinja postane zmedena, raztresena, gost to začuti, in ker ne pozna vzroka, se včasih naglo poslovil in ne pride nikoli več. In vendar je bil to gost, katerega se je družina zelo razveselila, toda, to nesrečno kosilo...

Gospodnje lahko pokažete prav v takih trenutkih vsi svojo sposobnost, iznajdljivost, prožnost, dobro voljo in gostoljubnost. Prav nič ni potrebno, da

Domača halja ni razkošje. Ne smemo da smo v njej že zjutraj ko vstanemo dobro in čedno oblečene, tudi čez dan nem dobro služiti. Zamenjamo jo z obleko, ki bi kaj hitro dostajala, če bi jo stalno nosile tudi doma. Marsikateri med nami pa domače ta.

LEPO BELO PERILO-PONOS GOSPODINJE

Vsaka gospodinja s ponosom in zadovoljna spravi v omaro lepo oprano, zlikano, belo in dišeče perilo. Seveda pa se vsaka s tem ne more pohvaliti. Če je perilo rumenkasto, sivkasto, polno madežev, skratka, če je zaprmo, potem najbrže z njim ne ravnamo pravilno, saj je mila in pralnega praška vsaki izmed nas dovolj na razpolago. Kakšno dosežemo, da bo naše perilo res lepo?

V 50 l plavila vlijemo dve žlici zmesi dveh delov alkohola in enega dela zelo svetlega terpentinskega olja in s tem poplavimo perilo. Nerazredeni delci te zmesi lahko tudi uporabimo, če hočemo odstraniti po-

sebnost velike mastne ali smolnate madeže, vendar tega ne smemo delati blizu ognja.

Drugo, preprostejše, a našim gospodinjim še manj znano sredstvo, s katerim lahko dosežemo, da bo perilo res lepo, pa so limone.

Vzamemo zelo sočno limono, jo razrežemo z lupino vred na tanke ploščice in pridamo trdnosti, v kateri kuhamo perilo. Vsi madeži izginejo in perilo je snežno belo. Seveda smemo uporabljati to sredstvo le pri belem perilu.

Plesen v perilu po navadi izgine že s tem, da perilo vsako jutro zmočimo in ga izpostavimo soncu, ki perilo obel-

Topla športna jopa s kimono rokavi za potovanje in hladneše

Z dobro voljo gre vse laže

Kdo že ni sam izkusil, da gre delo veliko laže izpod rok, če ga opravljamo z dobro voljo, pa naj bo to delo v poklicu ali v gospodinjstvu, pri kupu krožnikov in loncev, ki jih je treba pomiti, pri košari s šivanjem, pri pranju in nakupovanju itd. Vsa ta dela morajo biti opravljena iz dneva v dan, iz leta v leto, in res je, da čisto puste prezaposleni gospodinjji komaj do diha. Mnogo žensk pri tem izgubljajo veselje do dela, mnoge težbo o pusti enoličnosti njihovih gospodinjstev, njihove dolžnosti, ki jim kvirajo vse druge načrte. Nejevoljno grede na delo, opravijo le najnujnejše in še to z odporom. Posledica je, da jim razna drobna dela zrastejo čez glavo, da res nimajo nikoli časa, predvsem nikoli časa zase. Toda zakaj? Pomanjkanje organizacijskega daru pravijo eni, slaba gospodinja, drugi. Zlo pa tiči mnogo globlje in je v tem, da nekatere ženske jemljejo nekoliko prereno svoje težave, same sebe, svoje delo in tudi svoje okolje in menijo, da jih je življenje grdo opeharilo. Zato drammatizirajo drobne vsakdanje opravke, se predajajo brezplodnim sanjam, namesto da bi jih s smehom premagovale in opravile prvo delo, ki kliče po tem, da bi bilo opravljeno. Seveda jim delo zraste čez glavo, same pa izgubijo dobro voljo in zato merijo z istim merilom namisljene in resnične težave in si s pretirano resnobno grenijo svoje delo, življenje in pogosto tudi zakon.

Odpor do določenega dela pa se pojavi zlasti takrat, kadar se ljudje docela neprevdarno in nekritično vdajo prepričanju, da zaslužijo, in da so ustvarjeni za nekaj »boljšega«. Potem se nagibajo k temu, da se izmikajo vsakdanjim dolžnostim in jih opravljajo z odporom. Tako se nekatere mlade ženske ne morejo sprijazniti s tem, da jim naraščajoča družina in morda še poklicno delo, nalaga vsak dan večje dolžnosti in jim pušča vedno manj časa za njihove »pomembnejše« načrte. Pri tem pa pozabljajo, da imajo prav pri tem svojem zaničevanem vsakdanjem delu več kakor dovolj priložnosti, da se izkažejo. In kjer se odporu do vsakdanjih opravkov in razočaranju nad tem, da se življenje ni maralo ravnati po njihovih željah, marveč po lastni zakonitosti, pridruži še skrb za obstoj in za trdnost družinskega življenja, ni

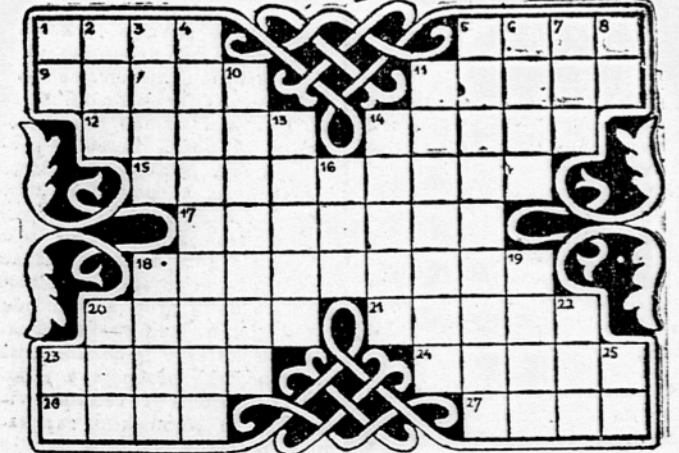
več daleč do pobitosti in občutkov manjvrednosti. Od nekdanjega zdravega človeka, ne ostane drugega kakor nerazvito, stalno preutrujen kup nesreče. In vse to samo zaradi tega, ker se ni znal pravočasno zdraviti sam, ker se ni zavedel, da njegova preutrujenost izvira samo iz nespametnega odpora do dolžnosti dela. Zato, ker se je prepustil temu nastrojenju, pomiloval samega sebe, naredil iz vsakdanjega življenja herojsko tragedijo, negoval odpor v svojem srcu kakor dojenčka, namesto da bi ga smehljaje premagal.

K temu danes nagibajo mnogi ljudje. Sebe in svoje majhne težave jemljejo prereno. Od samega hrepenenja, da bi imeli zase več časa, od samih neizpolnjenih, nestvarnih želja, opravljajo majhne vsakdanje dolžnosti z nejevoljo in vztrajno nosijo s seboj tisoč neizvedljivih načrtov in nazadnje res nimajo več časa — ne zase, ne za delo, ne za družino. Zoper tako stajanje na druge rešitve kakor »duševna čistka«. Priti moramo sami s čebot na jasno, spoznati moramo vir svojih, po navadi nepotrebnih težav, jih pravilno oceniti in se jim nasnehniti. Potem pa moramo svoje želje postaviti na stvarno podlago v okolje v katerem živimo, na tla, kjer se da navsezadnje prav prijetno živeti in ki so vsekar prikladnejša za urejanje vsakdanjih zadev, kakor pa oblaki.

Ce se bomo odločili za tako »duševno čistko« in se hkrati otreli napačnega pogleda na življenje, se ga navadili gledati kakršno je in ne skozi očala neizpolnjenih, nerealnih in meglenih sanj, bo prišla — in to kar sama po sebi tudi dobra volja. Naučili se bomo smejati. Smejati kljub stiskam, loncem, košaram s strganim perilom in nekoliko suhi denarnici. S tuhtanjem in vrtenjem po različnih težavah, pa jih samo še poslabšava. S humorjem pa gre pravzares vse veliko boljše in laže. Delo gre še enkrat tako hitro izpod rok in je boljše opravljeno. In ker bo boljše opravljeno, bomo imeli tudi več veselja z njim. Kjer pa je veselje, je tudi več svetlobe, in stvari nenadoma niso več tako črne in brezupne, kakor se nam je dozdevalo. Tako nastrojenje pa so tista rodovitna tla, na katerih spet najdemo čas sami zase in za druge, predvsem pa na njih uspeva uvidenost in razumevanje za druge,

Če torej ustrežemo otrokovi želji in ga pustimo, da bo hodil poleti kolikor mogoče dolgo bos, bomo s tem veliko naredili za njegovo zdravje, njegove noge pa bodo dolgo ohranile normalno obliko. Noge prenašajo veliko težo in zato ni prav, če smo do njih brezbrbni. Pritočimo jim tu in tam »počitnice«, ki naj bodo v tem, da bomo hodili bos. Za otroke bo to veliko olajšanje in veselje, za odrasle pa razen tega še zdravilo.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. oblesano deblo, 5. bojni krič, 9. groza, 11. pokovsko orodje, 12. morska ptica, 14. reka v Srbiji, 15. manjalec smerti električnega toka, 17. kraj v Atiki, 18. pokloni računar, 20. Stručarjev roman v pesnih, 21. neodločen rezultat pri šahu (orig. franc. pisava), 23. zavoj, 24. kemična plovina, potrebna za foto. celice, 25. azijska država, 27. znamenje Zolajevo delo.

Navpično: 1. avtomobilska oznaka za Trst, 2. strokovna okrajšava za rentgen, 3. rizevo žganje, 4. zanikni, 5. enakovoben, 6. vsejta, 7. vodna žival, 8. ploskovna mera, 10. železna ruda, 11. pesniška figura zanikanega nasprotja, 12. viberen, 14. pripadnik monarhijske plemenske skupnosti, 16. krajevni prislov, 18. važno 21. vilo, 19. trebušna bolezen, 20. del muslimanskega ženskega oblačila, 22. srazja, 23. matematična koor-

Državno prvenstvo v streljanju

Popolne ob 16 se bo na strelišču ob Dolenski cesti v Ljubljani začelo VIII. državno prvenstvo v streljanju. Na tekmovanju, ki bo trajalo 7 dni, bo sodelovalo okrog 300 tekmovalcev pionirjev, mladincev članic in članov. V republiških ekipah bodo sodelovali najboljši strelci Jugoslavije. Stevilo tekmovalcev se od leta ni povečalo, čeprav je strelska zveza dvignila normo za število doseženih krogov. To pomeni, da se je kvaliteta naših strelcev izboljšala.

Najvažnejša disciplina bo streljanje z vojaško puško na 300 m. Prvaka v njej je težko napovedovati, ker precej stvari vpliva na dober izid. Vsekakor bo trikratnemu zmagovalcu in lastniku prehodnega pokala maršala Tita, ekipi iz Srbije, precej težko obratiti to favorito.

Dalje bodo streljali člani z vojaško puško na 50 m, članice, mladinci in pionirji z malokalibrsko puško tudi na 50 m. Poslednja točka bo streljanje s preciznim orožjem, t. j. z malokalibrsko precizno puško in prazno pištolo na 50 m ter težko precizno puško na 300 m.

Vzroke tekmovalci strelja dvakrat netorej za značko mojstra strelca, drugič pa v konkurenci za zmagovalca.

Najboljšemu strelcu z vojaško puško je maršal Tito poklonil zlasti zapleteno uto, razne druge nagrade posameznikom na so poklonili: CK mladine CZ študijskega, Uprava za narodno obrambo, Radio Beograd, uradništvo »Sporta« itd. Ekipce bodo prelele pokale.

Vsi najboljši atleti v Mariboru

Maribor, 21. avg. Zgodne priprave za državno prvenstvo v atletiki, ki bo jutri in poletno, so končane. Veliko tekmovalcev je že v Mariboru prihod ostalih pa pričakuje še danes in jutri. Prireditelj razpisa, da bo zbranih okrog 300 nastopilcev, ki bodo nastopili iz vse Jugoslavije. Atletska zveza je sklenila, da bodo najboljši na tem državnem prvenstvu zastopali našo državo v drugih mednarodnih tekmovanjih. Finiško in Nemško. Najboljše pri seveda zanima, kako se bodo poleg vrhunskih atletov plaširali slovenski tekmovalci. Lorzer je poklonovani in še ni zanesljivo znano, ali bo nastopil ali ne. Zastavi tega svetovnega tekmovanja, da bo Zvezna ekipa posevel v borbo za prva mesta v obeh tekmah. Zanimivo bo tudi nastop mladih tekmovalcev, v katerih je Bolška, ki bodo na 800 m hrabro la slovenske barve. Tudi Hanc, ki bo to pot nastopil na 1500 m in 5000 m, ima dobre možnosti. Razpisano lahko na novo rekord na 5 km, Velike možnosti za prvo mesto ima član Odrca, Peter, v skoku v daljino, saj je v Celju postavil najboljši letošnji rezultat 7,28 m. Miler Janča in Boudan se bosta v disku borila za drugo mesto, s tem tudi za vrhunski rezultat. Zanimivo bo tudi nastop mladih atletov, ki bodo nastopili v skoku v višino, prav tako pa tudi v skoku v daljino. Prva odboja bo nastopila vsota tudi Malenova, ki bo nastopila v skoku v višino in v skoku v daljino. Konec prvenstva v atletiki bo odprtosti Radovanovičeve lahke posel v metu s kroglo.

Vsi najboljši atleti v Mariboru

Maribor, 21. avg. Zgodne priprave za državno prvenstvo v atletiki, ki bo jutri in poletno, so končane. Veliko tekmovalcev je že v Mariboru prihod ostalih pa pričakuje še danes in jutri. Prireditelj razpisa, da bo zbranih okrog 300 nastopilcev, ki bodo nastopili iz vse Jugoslavije. Atletska zveza je sklenila, da bodo najboljši na tem državnem prvenstvu zastopali našo državo v drugih mednarodnih tekmovanjih. Finiško in Nemško. Najboljše pri seveda zanima, kako se bodo poleg vrhunskih atletov plaširali slovenski tekmovalci. Lorzer je poklonovani in še ni zanesljivo znano, ali bo nastopil ali ne. Zastavi tega svetovnega tekmovanja, da bo Zvezna ekipa posevel v borbo za prva mesta v obeh tekmah. Zanimivo bo tudi nastop mladih tekmovalcev, v katerih je Bolška, ki bodo na 800 m hrabro la slovenske barve. Tudi Hanc, ki bo to pot nastopil na 1500 m in 5000 m, ima dobre možnosti. Razpisano lahko na novo rekord na 5 km, Velike možnosti za prvo mesto ima član Odrca, Peter, v skoku v daljino, saj je v Celju postavil najboljši letošnji rezultat 7,28 m. Miler Janča in Boudan se bosta v disku borila za drugo mesto, s tem tudi za vrhunski rezultat. Zanimivo bo tudi nastop mladih atletov, ki bodo nastopili v skoku v višino, prav tako pa tudi v skoku v daljino. Prva odboja bo nastopila vsota tudi Malenova, ki bo nastopila v skoku v višino in v skoku v daljino. Konec prvenstva v atletiki bo odprtosti Radovanovičeve lahke posel v metu s kroglo.

POZIV

»Partizan Slovenije, zveza za telesno ozajno poziva ova partizanska društva, naj se udeležijo praznik mladosti na Otročici od dneš. 5. in 6. septembra. S svojo udeležbo bodo dali priznanje osem našim partizanskim borcem in primorskim ljudstvu, ki se je v najtežjih dneh našega naroda častno borilo za svobodo. To naj bo veličasten praznik slovenskega ljudstva, ki ga bo s svojo udeležbo praznovali tudi članstvo telesnozdravne organizacije »Partizane«.

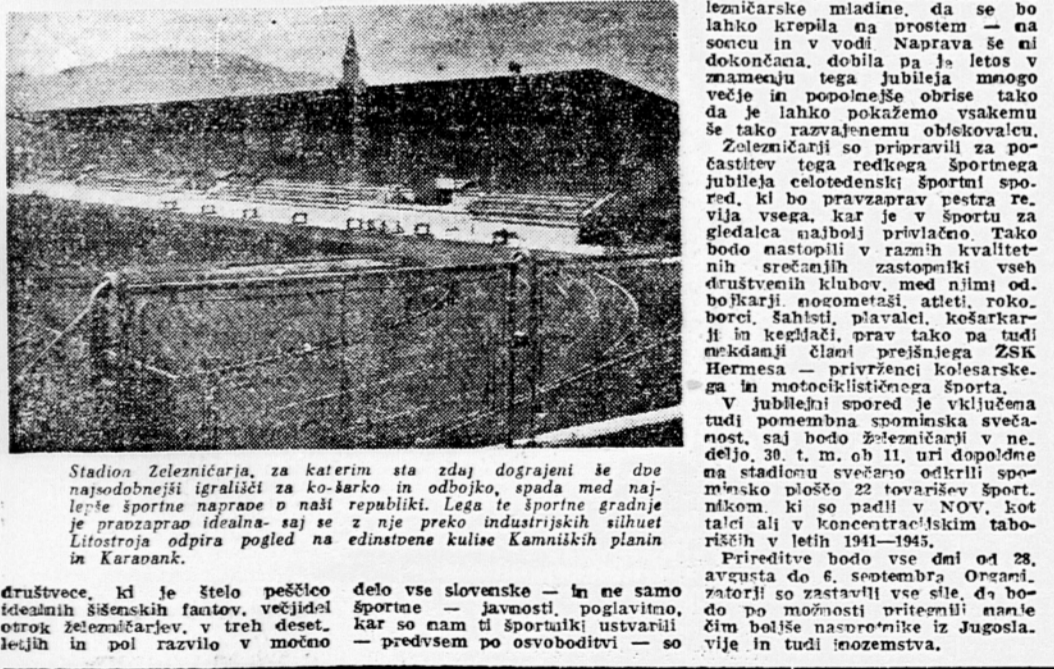
Društva naj organizirajo svoje skupine peš ali na oziljih in se pripravijo naravnost podstoj te prireditelji ali krajevnim pripravilnim odborom. V programu praznika je dolžna tudi večerna tedenska akademija in naj društva, ki žele s svojimi akademiskimi sestavami sodelovati, prijavijo udeležbo na Okrajno zvezo partizanskih društev, Nova Gorica (tuo. Fončič).

Zdravni I. O. »PARTIZANA SLOVENIJE«

Jubilej športnikov-železničarjev

Konec avgusta slavijo 35-letnico obstoja SSD Železničar iz Ljubljane

Redka so športna društva med Slovenci, ki se lahko ponasla s tako dolgo — predvsem pa tako trdnim — vedarje plodno — življenjsko potjo, kakor ljubljanski SSD Železničar. Od skromnih početkov v jeseni leta 1918 se je to

Stadion Železničarja, za katerim sta zdaj dograjeni še dve najodličnejši igrališči za košarko in odbojko, spada med najlepše športne naprave v naši republiki. Lega te športne gradnje je praznopro idealna — saj se z nje preko industrijskih siluhet Litostroja odpira pogled na edinstvene kulise Kamniških planin in Karavank.

društve, ki je stelo peščico idejnih šišenskih fantov, večidel otrok železničarjev, v treh desetletjih in pol razvil v močno delo vse slovenske — in ne samo športne — javnosti, poglavito, kar so nam ti športniki ustvarili — predvsem po osvoboditvi — so

ski zbor je bil ta program takrat nekaj nenavadnega.

Pobornik moderne jugoslovanske tvornosti je ostal Kurnar vse življenje. Ko je ustanovil L. 1919 svojo glasbeno solo v Skednju pri Trstu, je nastopal tudi kot pianist in je poleg Bacha, Beethovna, Chopina, Novaka in dr. izvajal Mirkove in Kogojeve skladbe, med njimi tudi grandiozno fugo, s pevcii solisti pa je nastudiral Lajovčeve, Škerjančeve, Kogojeve, Grbove in druge slovenske samospeve in jih sam spremljal. Leto pozneje je ustanovil pevski zbor učiteljske zveze v Trstu, kateri se je razvil v tako visoko umetniško telo, da je o njem pisal bolonjski kritik ob turneji zboru po Italiji l. 1923, da je apel sijajno in šel igraje preko težko, ki bi prestrašile vsak še tako izkušen profesionalni pevski zbor. S tem zborom je Kurnar povstvaril večino slovenske moderne, tvegal klub hudemu fašističnemu pritisku koncerta po Primorski do leta

Obisk pri Srečku Kumarju

1926, ko se je vršil zadnji, napol privatni koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

Muzički akademiji prevzame tudi njegovo vodstvo; Kumar se je temu laskavemu povabilju odzval, vodil je pa še dolgo leta učiteljski zbor, ki ga je za njegove zasluge imenoval za svojega častnega člana. S pevskim zborom Glasbene Matice je v devet letih nastudiral dva ča-pella koncerta, Franckov oratorij: Sedem blagrov in Novakovo kantato: Bauze.

Mednarodni uspeh društva »Kolo« z izvedbo oratorija »Bratje Ciril in Metka« Božidarja Sirole na mednarodnem festivalu v Frankfurtu ob Meni l. 1927 je razviden iz soglasnega mnenja vseh evropskih kritik, da je bila to ena najboljših takih festivala. Vsaka kritika je podčrtala močno umetniško individualnost dirigenta Kumarja in odlične kvalitete zboru ter solistov (Banovec, Betetto, Krizaj, Rijavec). Leta 1934 se je Kurnar preselil v Beograd, kjer je kot profesor glasbe na gimnaziji osnoval izvrstne gimnazijski zbor, ki je poleg srbskih in hrvatskih skladb izvajal tudi Kosoja, Grbca in Adamiča. Ves do vojne je

Obisk pri Srečku Kumarju

vodil tudi učiteljsko pevsko društvo »Marinkovič«, s katerim je propagal jugoslovansko glasbo, med okupacijo je bil profesor glasbene šole v Beogradu, l. 1945 je bil dirigent radjskega zboru in zbora štaba NOV v Beogradu. Po osvoboditvi je bil poslan v Gorico, kjer je obnovil glasbeno solo ter zbor Glasbene Matice, ustanovil mladinski zbor »Sočca« v Kojškem ter priredil več koncertov v Gorici, v tržaški okolici ter turnejo 24 koncertov po Sloveniji.

Tudi na svojem zadnjem službenem mestu je kot ravnatelj glasbene šole v Portorožu in Koprnu pokazal isto žilavost in podjetnost kot pred 40 leti. Ustanovil je učiteljski pevski zbor, dal z njim več koncertov in ga zdaj prepustil mlajšim močem, organiziral je pevovodske tečaje ter vodil tudi mladinska zborna učiteljskega in naučnega akademije v Portorožu.

Vzporedno s tem ogromnim delom dirigenta in organizatorja pa teče vsa ta leta še njegovo delo klavirskega pedagoga. Od l. 1919, ko se je vrnil iz študija

Obisk pri Srečku Kumarju

pri slavnem pianistu Jožetu Pembauerju v Lipskem, je vzgajal v Skednju, Ljubljani, Zagrebu in Beogradu celo vrsto pianistov, ki so se že po njegovu roku povzpeli do lepe umetniške višine in se pozneje uvrstili med vidne jugoslovanske glasbenike.

Tudi njegovo delo kot izdajatelj in založnik glasbenih izdaj ni manj važno. Med časom fašizma je oskrbel izdajo zbirke zborov »Prvi plamen«, Otroško pesmarico (Kogoj, Adamič, Lajovčeve), Kogojeve Nageljne poljske, Premrlovo: Našo pesem in revijalno zbirko mladinske glasbe »Grlica«, ki je po izboru in obsegu (400 strani) ena svetovno najpomembnejših zbirka mladinske glasbene literature.

Nešteta priznanja skladateljev in imenovanja za častnega člana več pevskih zborov in združenj ter veliko število njegovih vidnih učencev je najboljši dokaz za velikopoteznost in plodnost Kurnarjevega umetniškega življenja, ki ni še zaključeno, ampak še vedno živo utripa v lepem, zelenem Portorožu.

Dr. Danilo Svara.

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev, uničili pevski zbor in onemoglo vsako slovensko prireditelje, se je Kurnar preselil v Ljubljano, kjer je prevzel po Mateju Hubadu pevski zbor Glasbene matice in obenem ustanovil pevski zbor slovenskih učiteljev, ki je postal po svojem programu pravcati avantgardistični zbor. Na pobudo Srečka Kumarja so začeli vsi mlajši skladatelji skladati zbere, ker so našli v njem in njegovem zboru interpretate tudi za najsmelejše zamisli. Njemu so posvečali svoje zbere Adamič, Grbec, Kogoj, Sivic, Oster, Logar, Sturm, Kopar, Šteker in dr.

Z učiteljskim zborom je odšel Kurnar na turnejo po Češkoslovaški in dosegel v vseh mestih navdušeno priznanje, kritike so pa postavljale zbor v vrsto najboljših evropskih zborov. Tudi po državi je zbor mnogo koncertiral in dirigentov sloves je povzročil ponudbo za glasbenega društva »Kolo«, naj ob enem z mestom profesorja pa

Obisk pri Srečku Kumarju

proslavil koncert za povabljen v Trstu. Ko so Italijani razpustili Zvezo slovenskih učiteljskih društev

